

فکر

صافی : ۲۱

ازمیر : ۱ مایس ۱۹۲۸

جلد : ۱

وطنداش تورکجه قونوس

ادرنه ده بر ایکی هفته اول بر حادشه اولدی . تورکجه قونوشولماسنی ، تورکجه قونوشایانلرک مملکتسده یری اولمسیغنی افاده ایدن لوحه لری طلبه عمرناس اولان محللره آصمشلر ، والی طولایتمش . . . غزته لره هیجانلی تلغراف خبرلری کلدی . بر ایلك تدریسات مفتشی قالدیرلدی . تلغراف خبرلرینه اینامق جائزه ادرنه پوسته سی اسملی غزته نك مسئول مدیریه بو مفتش محکمه یه ده ویرلمشدر . حادثه نك اوزرندن کونلر کچدی . شیمدی ایشی سرین قانله مناقشه وتحلیل ایده بیلیرز .

لوحه لرك اوزرنده یازیلی اولان سطرلر - اکر ساده جه ملیت غزته سنده کوردیکمزدن عبارتسه اهمیتلی وتلاش ایدیه جک بر ماهیتی حازر دکدر . یالکیز ایشک شایان تنقید نقطه سی طلبه نك بو ایشله علاقه دار ومشغول اولوشیدر . اورتا تحصیل چاغنده بولنان طلبه یارینکی نسلدر . اونلر یارینک انسانلریدر . جوشغون وملیتپرور اولمالری البته بزی ممنون وبختیار ایدر . یالکیز بوکی ایشلره مداخله بوکوندن حیاته کیرمکدر .

حالبوکه بز اونلری یارین حیاته صوقق تورک وطنک استقبالی اللرینه ویرمک ایچین حاضرلایورز . هیجانلری ، بوتون قوت وقدرت لری بوکون یالکیز وظیفه لری ودرس لری اوزرنده تکشیف ایتیه لری ایجاب ایدر . اورتا تحصیل سالک مکتبلی بر تورک کنجک بونی یامبوب حیات ایله کونک ایشلریله مشغول اولوشی ، قدرتی اسراف ایتک اولور . کندیلری ایچین ده مملکت ایچین ده بواسراف موجب تأثردر . اورتا تحصیل چاغنده کی کنجک حیاته آتیلوب مملکتک مقدراتنه یارین صاحب اولدینی زمان بوکی ملی ایشلرده فعال بر رول اویناملی در . نسل حاضرک وظیفه سنه مداخله ، عینی زمانده تورک وطنی نامتناهی فداکارلقدردن صوکر ا قورتاران ، شرف وشان ایله یوکسه لتهن بوکونکی نسله حرمتسز لکدر . ملی وظیفه منی یارین یتیشه جکله براقق اعتراف ایتلی یزکه یزه ده بر آز آغیر کلور . طلبه یی تحریک ایتک ، اونلری کونک ملی برایشنده آلت کی قوللانمق ایسه بوتون بوتون شایان تنقیددر . ایلك تدریسات مفتشی طلبه یی تحریک ایتیشه یا کیلمش ، یا کلش ایش کورمشدر . [وطنداش تورکجه قونوش] لوحه لری نك

وادرنه وقعه سنک برده باشقا جبهه سی وار . بو جبهه تورکجه قونوشایی توصیه ایدنلره ، تورکجه قونوشمقدن اصرار ایله چکینه نلر ایچین پک زیاده اهمیتلیدر . بر مملکتسده بر ملتک حاکمیتی اشارته بیه لزوم یوقدر که حرث ولسان حاکمیتیدر . حرث ولسان حاکمیتی تأمین ایدیه مهین مملکتلرده قوتلی ومتساند بر ملت آراناماز . تورک وطنی دیدیکمز وحسدودلری ملی میثاقزله داهایا بر قاچ سنه اول تثیت ایتدیکمز ئولکه ده تورکلر بلا قیدوشرط بر ملت واحده اولارق حاکمدرلر . استقلال حربنده کی شهیدلر من وغازیمزله غازیلر من یزه بونی تأمین ایتدیلر . تورکلرک حاکم اولدینی یرده تورک لسانی وتورک حرثی حاکمدر . بودولتک تبعه سی اولدقلری ، تورک وطنداشلقنه بخش ایدیلن بوتون حقلردن استفاده ایتدکلری ومکملأ حتی غزته لر منی اوقویاجق قادارده تورکجه بیلدکلری حالده ، عن قصد قونوشایانلر واپور کی ، قهوه کی ، جاده لر کی عمومی محللرده یوکسک سسله حتی بعضاً شرقی حالنده ، اجنبی لسانی قوللانانلر قارشیسنده مملکتی سوهن هر تورکک اینجینه می ، عصبیت کوستر مه می ممکنیدر ؟ دنیانک هانکی طرفنده

تعمداً اجرا شده جرأت ایدیه جک بوکوی حرکتی نتیجه ساز و حتی جزاسز قالیر ؟ آلمانیا ده سواقا قلدرد، قهوه لردده، پارقلر ده زمرة زمرة و قصداً فرانسز جه قونو - شولور، فرانسز جه شرقی او قونایلیرمی ؟ حالبوکه روجه بی، اسپانیولجه بی هر کون کندیلرینه و طنداش شرقی و یردکار منزک بر قسمندن حتی شرقی حالده دویمده یز. تورکجه بیلیمه یی راجتی نک روجه ویا قاتالان دیلیله قونوشاسی هیچ بریمزی اگ اوافق بر شکده بیه رنجیده ایمور . چونکه معذرتی اگلا یاجق و نقدیر ایده جک مرتبه ده ادرا کمز و انصافز وار .. فقط استرداددن بری کچن سنلره رغماً بر درلو عقلک ، منطقک ، حقک ، انصافک و نهایت ابتدائی بر تربیه و نزا کستک ایجابانه توفیق حرکت ایتیمیلری نزیه بر شکده [وطناسه نورکجه قونوسه !] علناً و قصداً اجنبی دیلیر قونوشمن مملکتک مسیانه حرمت ایتیمک .. [لو حله لیه ایفاظ ایتیمکده یردن کو که قادار حقلی یز . لو حله لردن شکایت ایده جک نه وار ؟ لو حله لر تورکجه قونوشامقده تعند و اصرار ایدنلرک دیلار بی - آه نه یزاق - طو تمیور که .. حریتک بوتون معناسیه جایگیر اولدینی تورک و طندده ملی لسانه و ملی حسیانه حرمت توصیه ایدن مختلف مآلده کی لو حله لر نهایت ضرر سز بر اعلان ماهیتنده در .

[دیمتر اوفونو، ویا ۱۳ نومرولو حیات راقیسی ایچیکیز . بیلن ایچر ایچن بیلیر . مؤده مؤده قره دانی راقیسی چیقور ..] شکلر نده دیوار لردده هر کون صیره صیره او کمزه چیقان لو حله لر ، مملکتک صحتنه ملتک موجودیتنه عباداها مضر دیکیدر ؟ هیچ بر پولیس ویا مدعی عمومی [راقی ام الحباشدر . جنایتلر، غوغالر، حقارتلر خسته لقلر بوندن چیقار . ایچیلیمنی هر

سوقاک باشندده توصیه ایدنلر و طنداشلری جنایت، غوغایه، اویغونسوزلغه و سختسز لکه سوق و تشویق ایدیورلر [طرزنده دوشونمشیدر ؟

بناءً علیه [و طنداش تورکجه قونوش ! عزیز تورک قارشیکده کی تورکجه قونو - شیمه مجبور اولمالیدر . تورکجه قونوشامق علناً و قصداً روجه ویا اسپانیولجه سولک مملکتک حسیانه حرمت ایتیمکدر .]

جله لری طاشیان لوحه لردده بر ماهیت فوق العاده و وخیمه آرامق بالطبع موضوع بحث بیه اولاماز . و آرائق ایسته نیرسه جوق غریب و جوق کولونچ اولور .

داخلیه وکالت جلیله سنک بومسئله ده کی نقطه نظری بیلیمورز . فقط بزدن باشقه دزلدوشونه بیلیمسده امکان و احتمال ویرمک، الیه مثبت دلائل اولماقجه ، کناهارلق اولور .

قصداً و علناً تورکجه قونوشمه مقده ، بزه یابانچی قالمقده تعند ایدنلرک، جوریت حکومتک تورک و طنتی، تام بر سرستی و تام بر امنیت هواسیه مشبوع کورمک امل صمیمی سنی، حسن استعمال ایتیمک غفلتنده بولونیمه جقلری ظن ایدیورز . تورکجه قونوشدیر مق ایچون پرواغاندا ده ایلری کیتدیکندن دولای کونک برنده مختلف مؤاخذه لره اوغرایان بر تورک ایچون، دوچار اوله جتی بوحال هیچ بر زمان بر لکه تشکیل ایده مز .

هله شو نقطه بر آن بیه خاطر دن چیقاملیدر : جمهوریت حکومتک داخلیه وکالتی ایچون جوق قیل بر زمرة نک - چونکه بالخاصه موسویلر آراسنده تورکجه طرفدارلری وارد در - سرستی و استراحتی تأمین نهایت فرعی و تالی برایشدر . فقط مملکتک امنیتنی بلا قید و شرط هر زمان ایچون، تأمین، اصلی بروظیفه در . ادرنه کی مملکتک حدود و بناء علیه صوک

درجده نازک و حساس بر نقطه سنده ، سنه لردن بر دوام ایدن صلح و سکون و استراحت دوره سنه و هر جنس دن و صایایه رغماً بزلره یابانچی قالمقده اصرار ایدن بر کتنه نک موجودیتی، تورک و طنتک داخلی و خارجی آسایشنی تأمین وظیفه اصلیه سیله مکلف بر حکومت ایچون البته شایان نظر بر ماهیت عرض ایدر . تورک استقلال و استخلاص حربنک اکیوکسک سیالردن اولان عصمت پاشا حضرتلرینک حکومتی، معلم ذکی و دندار حادثه سنی و نودا بیلیرمی ؟

دیوار لردده، جاده لردده، دکانلرده، هر طرفه ... زمان زمان کوردیکمز [و طنداش تورکجه قونوش !] لوحه سی لاهوتی بر خطا بیدر . او، تورک ملنک تا قبلدن دوغورور .. او توصیه یه بومملکتده اطاعت فرضدر ...

لو حله لر کورولمیدی کون تورک ملتکک لاقیدی و غفلتی خاطر که ملی، بالعکس، یابانچی قالمقده اصرار ایدن کتنه ویا، زمرة مواجهه سنده غیر قابل ارشاد و اصلاح قرارینک ویرلمش اولدیفنه حکم ایدملیدر . تورکجه قونوشامقده اصرار ایدنلر حمایه کوره جکلری ظن ایدیورلر سه جوق وخیم و آلم بر صورتده آلدانیورلر ..

خیر خواهانه و عالی جنابانه بر دیله ک اوله رق تمی ایدلم که مملکتک شوراسنده بوراسنده یاشایان روم، ارمنی، یهودی، کی اقلیتلر بو آچیق حقیقتلری لایق اولدینی اهمیتله کوروب دویسونلر و بالذات کندیلری کندی ایچلر نده بولنان معنلری اصلاح و ارشاد ایتیلر، یاشادیغمز کونلر و او - کمزده کی سنلر اولنلر ایچون جوق قیمتی بر فرصت طاشیور . بوفرصتی قاجر مامق بوفرصتن استفاده ایتک حضور، سعادت و شرف مستقبله لری نامه یه جقلری اگ قیمتی برایش، بروجیه در .

محمد مرصت

دینامیزه دایر یازیلر

تورک لردده :

بوکون بازی دیلر ده قوللارب دوردیغمز حرفلری، بیلیمه یی اولمادیی اوزره، اساس اعتبارله عربلردن آلمش اولوبورز . شکلی باشقالا لایله صوق قیمتلردن آیری آیری بحث ایتدیکمز بو حرفلری بولردن وجوده کن عرب الفبائی، بزم کی ویزله برلکده سامی، آری ویا باشقا عرفدن بر خلی قوملرده آلیبور، مثلاً عجملر، هندیلر، مغربلر، شرق تورکلری و سائر کی .

بوراده شرق تورکلردن کندمیزی فرقی طوئیورم : نه قادار اولسه بزلونلردن، اسکی یوردلر حردن غریبه دوغرو مهاجر تله، ابراق قالمقه، هر یوزدن بر باشقا محیطه دوشمکه، باشقا صولرک آراسنه قایدیمقه آیرلمش اولوبورز ؛ لهجه و سوله بیه زده فرق ایسه ذاتاً او زمانلر و رولکه باشلامش، مهاجرت ده بو فرق بلکه داهایزاده آرتدر - مشدر . بزم اویغور یازیسی بورایه کتیرمه مز حق اونی قوللارلمش اولماز بیه شبهلی ؛ ایشته شو ویا بو جهته موجود اولان فرقلر سببیه بومسئله ده شرقی تورکلری آیری طوتوش برنده و دوغرو اولماش اولمازی ؟

او حالده بزم، غرب تورکلری، بو حرفلری عجمه هانکی تاریخلرده آلیور، اولر ایله دیلری یازمه باشلابورز ؟ طبیعی بولاسلام دینی قبوله باشلادیغمز تاریخدن صوکرا اولاق ایسه ده نه قادار صوکرا، بو رنجیسی، ابکنجیسی بو هانکی برده اوکیملر، و هانکی صنف خلق طرفندن آلمش اولور ؟ ایلک اوکیه بو حرفلر نه کی موضوعلره تطبیق ایدیور ؟ ویا نه ایچین قوللایلیور ؟

بزمه عرب حرفلریله، هر هانکی برشیته دایر ایلک یازیشک، یا خود بوکونکی (بازی دیلر) ک دورومکه، فورولمه باشلاییشک تاریخی بکا اولدیه قاراکلی ایچنده قالمش کورونبور . بیلیمورم بزمه مراق ادوب بو جهتی آراشدیرانلر واری، بولر اله، ایشه یارار و یقه لر کچر مشلری ؟ بوکون تورکیات ساحه سنده و تورک ادبیات تاریخده بزمه جوق بویوک آدمیلر آتیمش اولدینی کورولمکده در . بوسایه ده، بش آتی یوز و بلکه داهایزاده بیللردن اول یازلمش، ادبی قیمی اولان ویا اولمایان بعضی اثرلرک وجودلردن خبردار

اولمده بزم، بحث ایدیلن اثرلر بر جهتن اسکی صاییلر ایسه ده، دیدیکمز نقطه دن داهایکی صاییمق لازمکیر . حالبوکه بو خصوصه وثیقه دیدیکمز، عربجه حرفلریله، غرب تورکجه سی ایله یازیلان، هر شی در . بوندن باشقا؛ منظوم وادی قیمی اولان تورکجه اثرلرک اورتابه جیقا بیلیمی ایچین، محیطک و شرائطک داهای اول حاضرلارلمش اولمازی لازم کیر .

صورارم

هانکی دوداقلر سنی آلمک که بولمیتیرمه،

طو و سز دیمکه قیامازده مفرور و ب ؟

هانکی برکوکل - طو بولمیتیرمه درورلور ؟

★

صورارم، هانکی ارکک - نی دوشونمیزی کی کوره،

دوباریمیز بیلیمیزی بر قوسه کی کونکک،

بونوره حظ واطمی سنک عشقکده بولور ؟

★

سوله، سنک بوز کوره هانکی کولک صامی،

هجرانه قطبلرینه درشده بزم کی،

اونونور دیناسنی، ایچی بر شاعر لر ؟

ازمیر: کوزیه ۹۲۸ سلیمان صریح

ایشته، الیه اولان اثرلره تقدم ایدن زمانه ایلک دوره کی بر آد و بره بیلیرز . بو کی ایشلره اوغراشانلر منزک، آز و جوق علاقه و همترلی ایستین بو مسئله نک نجه، بو کونکی وضعیتی، بعض تخمین و فرضیه لره باش اورمای ضروری قیلور . بونکله برابر بولر ده طوتولان اصول ایله، حقیقتدن پک اوزاق قالمش اولمازلر ؛

ایشی فی الحقیقه بوقادار اوزاقلره کوتورمکه بوجهته کمشتی اشله یوب قاریشدرمایه هیچ ده لزوم یوق دینیر ؛ بو حرفلر ایله و قیله تأسس ایش برمناس - بتمز وار، اولرک بزم کیمه سی شرائطی وار ؛ بو مسئله لر، طبیعی ایله، بعض ادا لار قارشینده بزی علاقه دار ایده بیلیر .

ایشته بونک ایچین بو حرفلرک بزم نصل کچمش اولای بیه جکنی، اولر ایله ایلک تماس و منا - سبتیزی کسدرمک ایستر ؛ بوقده کوستره بیامک اوزره ؛ ایلک زمانلره، یعنی تورکلرک اسلام دینی قبول ایتدیک تاریخه دوغرو و سوله بر کوز آتایلیرز .

عرب الفبا و حرفلری، سوله مک حاجت یوق ایسه ده ایلک اوکیه عربجه ایله برار دینی بر تأثیر آلتنده آلمش اولوبورز ؛ بوراده عجملرک بر توسی احتمالی قبول اولنه بیلیر . بوالفابی ایلکین هان تورکجه سوزلری یازمق صورتله دیلر مال ایتک دکل ده، کندمزه مال ایدیورز .

عربجه ایله برابر اولری بایاغی بیه یوز . نته کم ادبی ردیل اولارق عجمجه بی ده اوله یاپیش اولوبورز . بو دینی تأثیر، عینی زمانده سربمدیت و حریتک تأثیرلری علاوه ایده بیلیرز . بزم اسلام دینی قبول ایتدن صوکرا

کندمزه مال ایتدیکمی سوله دیکمز حرفلر ایله یازیلان عربجه ده آرتق بزم (دینی دیلر) اولور . بر دیلرک، تکری (قرآن کریم) نده بزلورلرینه اونکله سوله یور، اونکله خطاب و امر ایدیورز . طبیعی بزم ایچین قدسی بر ماهیت و قیمت آلیور . آرتق، بزم بوتون عبادت لرمزی او دیله یابیورز ؛ اونکله دعا ایدیورز ؛ اونکله الهه یالواریورز ؛ بر زمان کلیورک، یا خود اولورک تبلیغه واسطه و آت اولدینی دین کی بیطرف قالدیی، ویا قاریشامادیی ایش یوق . قدرته، اولک هر درلو و هر شیده تأثیرینه

یعنی (قرآنی) اوقرمقه هر شیک اولوب بیتجه کیمه اینانیورز . بزم ایچین قیمت بیهله مز برشی (قرآنک) بوندکی عربجه نک، انجازی مهابتی زمانله آرتور، کندسیله علاقه دار هر شیه سرایت ایدیور . دینی حسکده، فرده و جمعیتده، او زمانک سیاسی واجتماعی حیاتلرله هم آهنگ اولارک انکشاف استقامتلی وار . بوضو ته (قرآنی) اوقومق دکل اوقونورکن دیکلیمک بویوک بر ثوات اولوبور . دیکلیمک ایچین، معناسی آکلامه ده هیچ حاجت یوق، بونی اوقومق دیکلیمک، آریجه روحانی بر ذوق اوباندیریور ؛ بو سبیلر ایله آرآن دفعه لر ایله ختم ایدیلر . حتی باشند باشا از برله نیر . بزمه یتیشن حافظ طن ایدرم مهم بریکون طوتار . بولری هان هپ بیلیرز . و کندمزه یاپارز ؛

ایلک زمانلرده عربجه و اونک یازیسی ایله دینی مناسبتیمزک ماهیتی آشانی یوقاری عرض ایتدیکمز پک فرقی اولماز .

عربجه بزم (دینی دیلر) اولیارق قالیور عینی زمانده، دیکر جهتن، (علمی دیلر)

ده اولیور . بو ماهیتلهده عربجه فی کندیله مال ایدیور . برتورک دوغریدن دوغرویه عربجه اوقومغه باشلاور ، اوکا قارشیکندیستک اصل دیلی ایش کی داورانیور . عربجه فی بر دفعه الد ایتدی ، بو دیل ایله اوزماتک علم تلقیسنه کوره تصنیف ایدیلن علملردن اک مهملری مثلاً (علوم دینی) و سائر فی تحصیل ایدیور . عربجه تحصیل و تدریسده بر عرب قادر ایلری کیدنلر وار . کذا عجمه دهده بویه . قرآنی دکل آکلامق اونی تفسیر ایدمک ، بر (آیت) ی صحیفه لرله تفسیر ایدمک تورکلر اورتایا چقیور کندیلری تورک صوبندن اولدینی حالده دیلجه عرب اولان بو تورکلر آراستندن اوکی جهان طوتان عالم ، حکمکر یتیشیور ، اوتاریخده او (دیل) ده (علوم و فنون) خدمت ایدیور . شیمدیجک دبدیکم کی عجمه ده و عجم ادبیاتده عجملردن کری قالمیورلر .

عربجه نیک بر (دین دیلی) اولارق اعجازیه بر (علم دیلی) هویتله مالک اولدینی اعجازی ده قاریشیور . آبرجه لسانی ماهیتلهده بر قیمتی اولدینی ، لغتجه زنکیلیکی ، صرفی شکلرده تورلولکی ده کوز اوکنده بولن بر مقلازمدر . ایلک زمانلردن اعتباراً تورکلرک دینی (دیلی) اولان عربجه نیک ، بو قیمتی یی محافظه ایتدیکنی سوبله مک حاجت کورمیورم . امثال (مقدس دیلر) ک ، دینی حیاتده قدسیتی ، خصوصیتی ، وظیفه سی نه ایسه بزم ایچین ، بزم کی اسلام دینی قبول ایدن مختلف عرفله منسوب قوملر ، مللر ایچینده اوله ؛ ایشه بز بو (دیل) ایله عبادتده دوام ایدمکیز ، ولو آکلامایلم ؛ (قرآن کریم) ی اوقومقده ، دیکلمکده دینی و روحی ، معنوی بر ذوق دویاجغز . اجتماعی بر وظیفه سی اولان بو براعتقاد و قناعت مسأله ی ؛ (لاتین دیلی) ده ، سوبله ندیکنه کوره ، فتویلیک کلیسارلنده ، آیینلرده بر (دین دیلی) اولارق یاسلر طرفندن قوللا نیلمقدهدر ؛ شو صورتله ، فتویلیکر ، عبادتلیخی (دینی دیللی) اولان لاتینجه ایله یاققده بولنیورلر . بونلرک اکثریتک (لاتینجه) یی آکلامادیغه شبهه بوق ؛ دین حیاتک بو کی اعجازلی و منطقی وار ؛ بناء علیه قرآند کی عربجه ، او اعتبار ایله ، او ماهیتله بزم ایچین مقدس ، بویوک بر قیمته مالک بر دیلدر .

عربجه بر (علم دیلی) اولارق قیمتی تمامیه محافظه ایدمه مشدر . بونکله برابر عربجه نیک بعضیلری اوزرنده بو بولده تأثیری الا آن موجوددر .

کریک (دین رعلم دیلی) اولان عربجه و کرک (ادبی دیل) صایلان عجمه ، کیتدیجه تمضوه سیای تکمله باشلایان بر جمعیتده واجعتلر ده دیکل اجتماعی ، حیاتی وظیفه سنی کوره منلردی . بو ایکی دیلی اوکره تن و اوکره نه بیلن طبیعی نسبتله محدود بر زمره ایدی ، بونلری هرکس اوکره نوبده آنا دیلی کی دنیوی ، حیاتی خلاصه هرایشه قوللانمازلدی ؛ بونک ایچین قونوشولان دیکل ، مدنی اجتماعی تکامل یازماسنی ضروری قیلیوردی . حتی دینی بر نقطه دن بیه (مثلاً هرکسک فرضلی قولایجه اوکره نوب رینه کتیرمه سی کی) تورکجه یازلمش

آفیه

کورپه هر قلبی جهنم یان اقلیمدن اوزاق ، باشا بوسک کوله رک ، یوقی آفیه م بر سه وه نک که زیور فیر طینلر باغریکی ایصلق چالارق ، کونشک شعله سی دو کشی شوقبکده سنک ؟

برکک صولدی بر دین بته مز باشقه چیچک ، سه و کیمک تر به سی قلبمده نم ، وار سه وه نم ؛ که زرم هریری « عشقم توله ن عشقم » دیهرک ، نا زلدن ابدک زنجیری بویخده نم .

قارلی داغلر کی سیسلر قاپامش دیک باشی ، قلبمک حسرتی باغریده قوپان فیر طینلر . حق و یردم کلین اولسون دیه قلب یولداشمی ، بکهرم زینی البتده بونک محشری وار .

آفسرای : عثمان فاروق

اثرلر ایجاب ایدیوردی ؛ نه دیورم ، بونلر نهایت خصوصی ماهیتده لسانلر ایدی . عمومی بر دیکل ایشنی یایمازلدی ، ایشه ، عقلی ونظری اولارق قبولی دوغرو اولان بوضورت سوبله ایلک دورلده عربجه حرفلر تورکجه مزه عجمه ی اولش اولدینی کی تطبیق ایدیور ؛ عجم ، کرچکدن ابتدا یازیلان نه کی شلردر . فرضا اوزماتک احساس ایتدیکنی احتیاجله کوره بو ایلکین ، شیمدی اشارت ایتدیکم کی دینی ماهیتده برشی اولا بیلیر ؛ بویازیلان ابتدا نه اولورسه اولسون ، بو دیگر یازیلایق و یازماسی لازم کلن شیلر ایچین تقلید اولنه حق

بر (ایلک اوزنک) اولایق در ؛ و برده ، خاطره ؛ ایلک یازیلان شیک ؛ محمود کاشغر کی کی بر اثر اولماسی ده کله بیلیر . فقط بو برجه تندن دوغرودر ؛ آنجق آرادینمز بو دکلدر ؛ بو اومثالی اثرلر تورکجه دیلله یازمق املی توتندیرلر . یاخود تورکجه دیلله یازمق احتیاجنی تطمین اتمک خصصه صنده طویلاقی بولی کوسترمش اولورلر ؛ بو حرفلر ایله یازیلان تورکجه سوزلر یکی ودوامل پروازلی ایدیورلر . کوزله کورولوب الله طوتولایق بر حاله کلیورلر ؛ سوز یله یازی و بونلر ایله سوزک معنا و مدلوللری آراستنه صیق بر مناسبت قورولمه ؛ بونلر بر برینه قاینا شمه باشلاور . بوده زمانله موضوعلرک تورلو له شمه سی ؛ اوقویانلرک و یازانلرک چو غلامی اجتماعی حیاتک کشفاتی ایله حصوله کلیور . ایشه بو حرفلر بر طرفدن بدیی بر قیمت آلیرکن دیگر طرفدن دنیوی و اجتماعی بر قیمت قازاغه باشلاور . یاخود اولرک دینله علاقه سی قالمیور . هیچ اولمازسه آزالیور .

عجمک ایجابیه شیمدییک بو فرق بوراده یالکیز اشارت اتمکله اکتفا ایدیورم ؛ صوق قیمتلی اعتباریه بو عربجه حرفله کلنجه : (ث ؛ ذ ؛ ض ؛ ع) کی حرفلر استثنای ایدیلر ایسه ؛ دیگرلری آشاغی یوقاری صوتیات سیسته مزه موافق کلیوردی ؛ یازیده تورکجه سسلره اوپان حرفلری قوللایق طبیعی ایدی . شو یوقارده کی بر قاق حرفده عربجه دن آلمان تعبیرلر ؛ لغتله ایه ضروری اولارق قوللایلاق ایدی .

یازیده اوزون صائتلر (ا ؛ و ؛ ی) ایله قیصه صائتلر ؛ (اوستون ؛ اسره ، اوتره) ایله کوستریلوردی . ذاتاً بو حرفلر آلبشقای واردی ؛ بونلر ایله یازیلان تورکجه بر یازی خلق طبیعی قولایجه اوقور و اکلا یا بیایدی . (حرکه رسمیه) دییه کلدیکم . صائت حرفلرک یرخی طوتان و کوز آیشمش بولان بواشارتلی باشقالاشدرمق ؛ دیکشیرمک و صامتدن صکر ا یازی ایچنده کوسترمک و یاخود باشقاجه حرفلر یاپوب قوللایق احتیاجی دویولایوردی . بزده بو خصوصیه بنه دیلک یاییسی اعتباریه بونانلیلرک حال ووضیته دکلک . مزه یکن ونسی بر مکامیت عرض ایدن بویازی سیسته یی اوزمانکی لسانی احتیاجزه یتیشیوردی . بر دفعه ده کله ره ویریلن ایلک املا شکلک ؛ جواد بک بوق اولاری آبرجه اثباتنه چالیشدیقی وجهله دیکشیرلرله سیده اوله قولای بر ایش دکلدی . بو سببله (حروف املا) دینلن (هم صامت و هم صائت کی) قوللانیلان حرفلرک قیمتلی بر مدت

محافظه ایتسی ؛ قیصه صائتلری افاده ایدن اشازتلیک بر دیکشیکلکه اوغرامامسی طبیعی کورولور . صائتلر یکی قیمت و بره مک و بونلری یازیده کوستره مک ؛ بر زمان حرفلری ترجیح و اختیار اتمک خصوصتده ، ایلریده عرض اتمک ایسته دیکم دیلرک طبیعت و اولوشنکده آبرجه بر تأثیری وار ؛

بو عربجه حرفلرک ؛ کرک صامت و صائت ، اوزون مدت اصلی قیمتی محافظه ایدمه یه رک دیلزه ؛ صوتیات سیستمزه انطباق ایتدیکلری قبول ایدمکیز ؛ یعنی بو حرفلرک بر قسمی تورکجه سوزلر ده محقق عینی سسی افاده ایتیلورلر . بونلر تورکجه ده (سوزی وجوده کتیرن ، صامت و صائت دییه آیدرینمز سسلری تثبیت ایدیورلر . بو صورتله بو حرفلر کله لرده کورولویجه ، بونلره آیری آیری باقیلنجه بونلر بزه او سسلری خاطر لادیورلر ؛ بو سسلر ایله او حرفلر آراستنه طبیعی بر تداعی تأسس ایدیور ؛ اولنری ؛ اوقورکن کندی صوتیایزه کوره سوبله یور تلفظ ایدیورددق . ایشه بر طرفدن حیاتی ، اجتماعی عامللر ؛ دیگر طرفدن روحی فیز یولو حیاتی سببلر ایله بزم ایچین ؛ قونوشما و خلق دیلله بر (یازی دیلی) نک مللری آتیلمشدی . بو هر حالده ؛ بر جه تندن چوق مستلنا و غریب شرائط ایچنده واقع اولمشدی .

بو حرفلر ده ؛ اسکیدن باشلادیقی سوبله دیکم باشقالاشا ؛ صوق قیمتجه دیکشه الا آن دوام دوام اتمکدهدر ؛

بو حرفلرک عرض ایتدیکم صوق قیمتلی اعتباریه باشقالاشلاری ، بالذات عربجه ایله لاتینجه لری خاطر لانیور و یا کوزا وکنه کتیریلر سه داهای کوزو کور .

عربجه ده صامت حرفلرک بر قسمی بزم صامت سیسته مزه ، کوزمه ایلش بعض ادعا و مطالعه لره رغماً تاباشدن نسبتله اوینون کلشدر . اوینون اولمایان ، یوقارده عرض ایتدیکم عربجه تعبیر و لغتلرده بولنلری ده کندی نخرجه کوره سوبله یورز . او حالده اولرده بو صورتله بزده قیمتجه باشقالاشمش اولیورلر . مثلاً (ذ ث ض ع) حرفلری شیمدی عربجه ده کی قیمتلی یی محافظه ایتیلورلر ؛ بریسی یا کیلوبده عربجه ده کی تلفظ ایدمک اولسه یا دیکلک ؛ و یا کندیستک اصلاً عرب اولدینی حقنیه بزده بر فکر و یا ظن حاصل ایدر . (ع) حرفی ده عربجه کله لرده بعضیلرک ظن ایتدیک کی آرتق بر (ونفه) تشکیل ایتیلور . بز اونی صائتلشدیرمک سوبله یورز . بو حرف اوکا تقدیم ایدن قیصه صائتی و یاخود هر

هانکی بر (حرکه) یی قوتلندیریلور ؛ اوزاتیور ؛ اوکا بیای بر (مد) خدمتی کوریلور ؛ بوقدیرجه (ع) کوجکلک تورک غیر تالانیدن ایشیق چیقاریلان ؛ جاتلادیلان بر صامت ؛ بریم صائت دکل باسیای بر (یماق) بر (نک) صائت اولمشدر . مثلاً : معنا کله سنده (ع) طبق آرتق (آلف و مد) وظیفه سنی کورمکدهدر . بو صورتله دیلر ده کی عربجه دن آلمه کله لرده (خفیف حلق) کی بر صفت و قیمتی قالمشدر . شو حالده آرتق صره سینه کوره یازیده (حروف املا) بکیز بر وظیفه کوریلور یاخود بو ؛ حرف شکله کین بر (مد) اشارتی اولیور .

دار بلمایکیز...

آقروستیش

نه دن غلی یوزیکن ، کوزیکن یاشلی نه دن آ کلامق ایستیرم کولکیز ده می یارا ؟ دونکی جوق . مزده می بر عشق کدرندن یاصلاندیکن غم دین حدود سزاققره .

دار بلمایکیز . سزی ، صوروشم ایچیمه سین ، هجرانی عکس ایتدی ده بکسز ده کی یاسک .

...

ناصلسکر دیمدم .. آجیق بر حالکیز وار ، آ کلامق ایسته دمده سیری دزدیکنک ؛ دیکزه مه تابلرک ، مه تابلرک دیکز

یا لواریشلری کی خوش حسب حالکیز وار . دار بلمایکیز بکا .. دیکلمک ایستورم ؛ هجرانی قبلر یز برلشیری دیورم ؟

قرانتیه نیشان ۹۲۸

جهول انور

ا کر بز بونی ، فرضا باشدن قالین (ی) افاده ایدمک بر حرف اولارق قوللایقه احتیاجز اولوبده قوللایقه یق ، بو ایشی پک کوزل کوره یلیردی .

(ع) حرفنک بزم کوز مزده صامت عد ایدیلرک اوصقله طانیلوب قوللایلمقده اولسی عنصرلردن ری بولندیفتی لغت و تعبیرلرک املا شکلری وقتیه بالضروره دیلزه اوصورتله مال ایدلمسندن و معنایی ؛ او املا آلتنده یلنمش و بله نش بولنساندن ایلری کلکدهدر .

پک کوزله کوریلورک بو حرف بزدهده قیمتجه بونانلیلر ده اولدینی کی بر باشقالاشما

و تکامل بولی تعقیبه باشلامش ؛ بونک الفبا . مزده مستقل بر صائت حرفی (قاراقته ری) اولامامسنه ؛ بوقارلرده کوردیکم کی عربجه الفباتک بزه یکمه سی شرائطی ؛ عربجه دن تعبیر و لغت لسانی ؛ دیلر ده کی سسلری یازیده کوسترمک ایچین حرف و اشارتلیک نسبتله کفایتی یعنی بونک ایشی یایاق حرفلرک موجود اولسی کی سیلردر ، بو سیلر آراسته صائتلرک طبیعتی ده صوقا بیلیرز .

اولکی مقاله ده بحث ایتدیکم فنیکهجه [ح] حرفنک مقابلی اولان (ح) حرفی بزده فرانیز و آلمانجه سینه یاقین رایش کورمکدهدر . بونک فرانیزجه (H) دن پک آفریق وارددر ، بو ندیشقه ، بوبعض عربجه کله لرده (ع) کی (یماق) صائت ایشی کورمکدهدر .

(خ) و [غ] صامتلی ده قیمتجه باشقه . لاشمیلردر ؛ [غ] حرفی بزم صوقی تکامل ایجابیه کله ده برینه کوره ، مثلاً صائت ایله نهایت له تن هجاردن صوکرا بعض یرلرک تلفظنده تمامیه صائله شمشدر ، بوغوق بر صائت کی سوبله تن یرلرده وارددر ؛ کله نک نهایتده هیچ سوبلنمه سی ینه باشقه ؛ [خ] حرفی ده ، عربجه کله لرده اصلی قیمتی محافظه ایدممشدر ؛ بونکله برابر ، محدود ایسهده بو حرف تورکجه کله لرده کوزبله تلفظ ایدیلر ، بعضیلرک بو حرفک تورکجه ده سوبلنمکی ادعایی غریبدر ؛ بونک ایشی ، او کی کله لرده [ه] کوره مز ؛ مثال و تفصیلک بوراده صره سی دکل ؛

فنیکهجه [ه] حرفی ده ، بر چوق آدلر ، عنوانلر آلدقن صوکرا ، نهایت هجا صوکلرنده [هاء رسمیه] آدی آلتنده فرانیزجه [E] صائتک تمامیه وظیفه سنی کورمکدهدر ؛ کله نک باشنده آنجق بوایش ایچون [همزه] دینلن بزده [الف] دن آبریلایق بر باشقه قیمت آلان اشارته محتاجدر .

بونکله برابر (ه) حرفی قیصه (ا) صائتی ده افاده اتمکدهدر ، نه اولورسه اولسون ، هر حالده بو حرف بوگون برده صائت وظیفه سنی کورمکدهدر . (واو) حرفی ده اصلندن دها غرقلی قیمتلر ایله صائت وظیفه سنی کورمکدهدر ؛ شکنده بر باشقه قی اولامامش ، بوبرلده کی تشبیلر هرکسک قبولی کی بر نتیجه واره مشدر . بونکله برابر یکن مقاله ده کوردیکم (V) حرفنک تاریخی بو ایشک پکده قولای اولمادیقی بزه اوکره تمکدهدر ؛ بو زمانه ، تدربجاً اولاییلر ؛ بو حرفک صائت صفقیه وظیفه سی فرانیزجه ده (eu'ou'o) حرفلی داهای دیگر مرکب صائتلر ایله کورو لمکدهدر . (واو) حرفنک فرانیزجه ده فنیکه الفباسنه کوره اصل مقابلی اولان (u) حرفی ده

زده کی (و) کدایشی شوبله يالکیز باشنه دکل بيلنديکي وجهله ديگر صائترك يازيده هرصامتدن صوکره زده ده کله نك باشنده اوکا بکيزه بر يوله اولمايوري ؟

زده صامت (واو) ايله (ه) نك آري شكلري يوقدر، بوجهت ده طبيعي اسكيدن ويا يکيدن پك دوشونيله مدي آتخچ تم شبهه سز هرکس کي کوزمه چاريان برشي وار. مثلاً زصامت (ه) لرايچ. ن باشقه (هـ) رسميه) لرايچون ده باشقه شكلر قوللاييورز. بوده (ه) نك، مجاوهله صوکنده، بيتيشن ويا مجرد شكللر يدر، بورياقه مان کندی کندينه اولشدر. صامت (واو) (صائت واو) لرايچون ده قطيقتنه واعتياد سوقيه عموميتله قبولنده کوچلک کوزاوکنه آلمانزه بونلره آري شكللر بولوب تخصييص ايتک اربابي ايچون پك قولايدير؛ ا.سأ اوله سويله دک، بر حرف هر درلوشکلي دکيشمه ي قبول ايده سيلر، حرفک شکلآ دکيشدر. له سته بر نهايت تصور ايده س،

عربجه دن آلمش اولديغمز. بونلرک آراسنده اوچ دانه مجمه وار. حرفلرک بر خياليستنک صوتي قيمتلر نجه باشقه لاشدق لري هيمز بيلمکده اولديغمز ايچون مثاللري بوراده چوغا لغه ير لزوم کورميورم، بده، عموميتله (حرفلر) دن بحث ايده ليکي ايچون فضله تفصيلاته کيريشمه ي ده برنده و طوغرو بوليورم.

بر باشقه ملتنن آنان حرفلرک ديلک صوتيات سيستمه نه کوره، صوتي قيمتلر نك دکيشمه. سنده کي ضرورت و بو حرفلرک، عنصرلريني تشکيل ايتديکي سوزولفتلرک املا شکللرينک، رويي واجتماعي سبيللر ايله محافظه ايده سنده کي جمهوريت اهميتله کوزاوکنده بولندريلر سه زده بعض حرفلرک فضله اولديني و ياخود صوتي جهاز مزه، خنجر مزه اويماييني بولنده ايلري سورولن ادعالرک علمي برقيمتي اولاميه جيني تقدير بيوريورلر.

اويغور نورکلر نه :

اويغورلر الفبائي (صفه) ليلردن آلدق لري کوزمه اياشمکله برابر نسطوريلردن آلمش ديه قبول ايتمشدک، هر حاله بوسرياني رالفيا اوليور، بوني تشکيل ايدن حرفلرک اصلي قيمتي بيلمه. يورايسه کده بونلرکده بر درجه ي قدر باشقه. لاشمش اولدق لري طبيعي کوره بيليرز.

اويغور ديلنه پک الوريشلي اولمايخي مدققلر طرفندن سويله نيلن بوالفا صائت جهته قوللاقمده اولديغمز الفبا دن ويا عرب الفبا سندن دها زنکين اولديغي ادعا ايده س، بوجهت ده آراسنده کي برنجي فرق : اويغورجه ده، مثلاً صائت و صامت (واو) حرفلرينک آري شکللري اولماسي، بر

صامت حرفک آرفه سندن بر صائتک يازلاستندن. بارتدن، صائتک يازيده هرصامتدن صوکره کوسترله سي ايشي، حرفلرک صوتي قيمت نجه دکيشمه سندن دها باشقه برشيدر. چونکده بويله يازمغه نظري اولارق زم ايچون ده امکان يوق دکلي. نته کيم شرق تورکاري صائت حرفلري (حروف املا) ي قوللاقمي خصر صنده بزدن دها ايلر يده بولنيورلر، ايکنجي فرق ايسه ! زم کبي حرفلر بيتيشدريلرک يازيلان اويغور يازيسنده، (واو) نك زم نقطه) سز (ق) شکلنده اوک وآرقه يانلر يته : کذا (الف) کده بويله جه بيتيشک يازيلايامه سيدير. بزايسه (ا) ايله (و) دن صوکره ي بيتيشک برشي يازماييني بولري دها صوکره کي حرفلر اولاشدريلر، اويغورجه ده (الف) هم (ا) وهم (ه) صائتي افاده ايديور. يالکيز بول (الف) باش ايله اورنه ده نهايتده باشقه شکلره مالک بولنيور، کله اورنه سنده کي شکلنه باقينيجه بونک اصلاً بيلديکمز (عين) اولديني خاطره کليور، اويغورلر [الف] ي آلدق لري کي [عين] ي براقيورلر؛ اويغورجه ده [ع] سيلي بر حرف اولمايدينه؛ [الف] شکجه نسطوري [عين] نه بکيزه ديکنه کوره باشده واورته ده کي [الف] ک اصلاً [عين] حرفي اولماسي چوق محتملدر؛ [ا] ک کله صوکنده کي شکلي نسطوري [الف] نه بکيزه ميور؛ يالکيز موغول يازيسنده کله صوکنده نسطوري يه بکيزه ن [ا] وار؛ بلکه اويغورجه ده ايلک شکلي بويله ايدي، هر نه حال ايسه، کرک [الف] و کرک [عين] فرق سز اولارق عيني سسلري افاده ايديورلر؛ يعني اورته ده آري آري ايکي حرف يوق، ايکي حرف بر حرفه قلب اولش، يالکيز بونلر، کله. ده کي موقعلري اعتباريله شکجه حرفلر بولنيورلر؛ ايشته آراجه دن اعتباراً سيرياني الفبا لرنه کي [عين] لر : [بيتيشمه سي حسييله کله جک نسخه مزده تقديم ايده ليک بونلرک قليشه يه مراجعت]

بونک بويله اولديغنه قطي اولارق حکم ايتک ايچون الله کافی درجه ده باشقه وثيقه لر، سندر يوق. بونکله برابر بويله جه قبولنده بيوک بر ياکلشلي يايامش اولماز.

بوطن ونخمينه کوره بوراده (ع) حرفنک (ا) ايله برلکده (e) ويا (a) صائتي وظيقيه سي کوره جک بر قيمت آلماسي (عين) ک مختلف قوملر ده، مختلف شرائط آلتنده نه ايشلرله يارادينغه و يارادلديغنه دائر کوزل بر فکر ويره بيلير. اويغورلرک محيطده، اوزمانده بوبولوشلري، اللرينه يکن الفبانک، يوقارده سويله ديکمز کبي صوتي قيمتي بيلينه مکه برابر محتاج اولدق لري

صائت حرفلري بوطر زده اويغورجه لري چوق تقديره لايقدرد.

اويغور الفبا ستنک صامت حرف طاقنه کانيجه : بوجهتدم پک فقيردر. بزه کي (ت، د، ط، و) (ف، ب، پ، و) (و، ج، چ) (خ، ق) (ز، س، ص) حرفلر ايچون يالکيز بر حرفه مالکدر.

اويغور يازيسنده بوصامتدن صوکره بر صائت يازيلماسي کرک چوق بکنييله جک برشيدر. فقط بوندن طولاني اويغور يازيسي (الفبائي) و زمکني (مجااي) عدد ايتک بوندن اوکجه کي مقاله لره عرض ايتديکمز سبب ومطالعه لره ميني طوغرو اولماز. بيک ييل ايلري اويغور تورک لري کرک کنديلک لرن دن وکرک اورخون يازيسندن ملهم اولارق يازيده صائت قوللاقمي کي تقدير اوله حق برشي پامش اولماري زم ايچون افتخاري موجبدر. آتخي اويغور تورک لرينک بوسبيله اوکولمه سي غرب تورکلريني ضمناً يه زمک صايلير؛ بونکله برابر جواد بکک فکر وامي هر حاله بويله برشي اولماز؛ (الفبائي) بر يازيشک مجاي يرازي ايله ده کيشدريله بيله جکني، اصل غايه سته زمين حاضر لامق ويا دليل تشکيل ايتک اوزره اورته يه آتيور، بوسيله ايله اويغورجه الفبا يه فضله برقيمت ويرمه يي مناسب عد ايديور.

اويغورلر ده اصلاً سيرياني اولان الفبا کرک کرک شکجه وکرک صوتي قيمت نجه برتکله وار. ديرليور، صوکرادن بعض علاوه لر ده ياييليور،

مانچولر ده :

باشدن اعتراف ايده لم که شرقک تا اوته اوجنده يشا يان (مانچولر ده) اويغور الفبا سي شکلآ اولديني قدر، صوتي قيمت و اوصافه اويغورلردن دها بيوک برتکله اريشيور؛ مانچولري آرايه صوقوشم، مثلاً اصل سيرياني اولان و زمکي کي بيتيشک يازيلان حرفلرک نه صورته باشقالاشديغني کوسترتمک ايچوندر، (مانچو) لر، بيتيشک يازمقه بر ارمغوللر کي يوقاردن آشاغي دوغرو يازيورلر، بوقوم او. يغورجه الفبا حرفلرنده ونه کبي اصلاحات پامش اونلري کوردم :

۱) اويغورجه ده (قالين، انچه) (آچيق، قبالي) اوتلر لرايچون ايکي حرف وار ايکن، مانچولر، (قالين، آچيق) ايله (اوزونلري) تفريق ايدييورلر، ياخود (آچيق و قبالي) انچه اوتره نك قيمتي دکيشدرييورلر، ديللرنه کي (o) (ou) ايچون، بر حرف قبول ايدييورلر. ۲) اويغور الفبا سنده کنديلري ايچون اکسايک کلن يوقارده صايديم صامت لري افاده ايده جک حرفلري، موجودلردن بعض اشارت لر علاوه سيله

شکللريني فرقلاشدريرمقه ياييورلر؛ (آ) و (۵) صائتلر يده تفريق ايدييورلر.

۳) (ي) حرفنک صامت وصائت شکللريني آرييورلر،

۴) قالين ويا انچه تلفظ ايديلن صامت لري تفريق ايدييورلر، مثلاً ديل ديش - دماغ غرتلاق حرفلرن دن (د، ق) (ا، ق، غ، خ) حرفلريني (ou, i, e) (ō, o, a) صائتلرن دن صوکره، باشقا باشقه شکللر ايله يازيورلر؛ بزه ده مان بويله در. صائتلردن بر قسمنک بويله تفريقي اورخون الفبا سنده ده کوريليور. . بونلردن بر قاچينک نمونه سي آشاغنده کوسترلشدر : [بيتيشمه سي حسييله کله جک نسخه مزده تقديم ايده ليک جک [۲] ايکي نومرولو قليشه يه مراجعت]

زم يعي غرب تورکلرينک مانچو الفبا سييله ومانچولر ايله بر مناسبتمن اولديغني حاله عربجه دن آلديمغمز بعض حرفلري، کوک تورکلر ومانچولر کبي قوللاييورز؛ بونلر لسان ي احتياج ايله يايامش اولبورکه بونک بر تکمل عدايله سي پک طوغرودر. زم کي بويله قالين و انچه طاقه آريلان صامت حرفلر مالک ديللر ايچون بونلرک يازيده تفريقي ايجاب ايدييورديکمز.

بعض لاتيديجيلرک اوله کوردیکمز، زمکندن فرقلي برصوتيات سيستمه مني تثبيت و افاده ايده ن لاتين حرفلرينک تلفيقي آلتنده الفبا مزدن بعض حرفلرک طرد و تصفيه سي غير تشکيلک لري اولدجه غريب کوزيله سيلير !

۵) : مانچولر ييبانجي ديللردن وچينجه دن آنان کله لري يازا بيلمک ايچون موجود حرفلردن باشقه لريني اويغور مشلر، مثلاً (ر س) حرفلردن دها بش حرف يامشدر؛ بوجهت ده ناصيل داواراندق لرينه آتيده کي تعرفه بر فکر ويره بيلير [بونسخه يه بيتيشمه يي اوج نومرولو قليشه يه مراجعت]

دها ديگر حرفلردن ده بويله جه ياييلانلر وار؛ بزايسه، ديلزه آلمق ضرورتنده بولنديغمز تعبير و لغتلر ده کي حرفلري، تلفظ مزه اويغور مش اولمه برابر، بونلر زم نخر جزد يوق ديه آتمق ادعا سنده بولنيورز : بونلرک رويي واجتماعي نقطه دن آتيلاميه جقلري ايسه يته بر باشقه بحث ! مانچولر، هر جهت نجه فقير اولان بر الفبا ي، غرب مديتيله هيچ بر تماسلري اولماييني حاله کندي لساني احتياج لريني تظمين ايده سيله جک بر

آمريقاده معارف

[پروفسور بووه اخير آبومقاله يي اطف بويوردي پروفسور فلاپاره دده برمکتوينده، مقاله کوندرمک اوزره اولديغني بيلدريه شدر.]

بومقاله آمريقاده اخير آياديتم اوج آيلق بر تدقيق سياحتنک محصوليدر .

بسيقولوژي نك مکتب ايشلرنده کوردیکی رول، هيچ برده، آمريقاده کي قادر دکلدر. آسريقانک بزاوړو ياييلر، بوجهت ده تأمين ايتديکي قائده يي ايضاح ايده جک دکم. برچوق يرلر ده، اولنر زم يورومکده اولديغمز بولرک بيشدارق وظيفه سي کورمکده درلر. آمريقا ليرکده اسکي ويکي بر چوق (مستله) لري وار. بونلر بومستله لرک حلي، مکتبلردن بکله مکده درلر .

اسکي مستله : سکيز ميليونلق برکتله اولان برلي نچيلرک بوزده يکرمي اوچي هنوز قارا جاهلدر. واقعا سنده سته يه ترق واز : ۱۹۱۰ ده بونلرک مکتبلره دوام ايده نلرينک مقداري يوزده آلتش درتدي . بوکون يوزده يتمش آتدي در .

يکي مسئله لر : خلق کيتدکجه زنکينا شمکده اولديغندن اورتا مکتبلرک طلبه سي پک چوق آرتيور : ايکي سته ظرفنده يوزده يکرمي سکيز فضله لاشمشدر . دارالفنونلر مجموعده اوله : طلبه

۱۸۹۴	سنه سنده	۸۷۰۰۰
۱۹۰۴	»	۱۲۸۰۰۰
۱۹۱۴	»	۲۳۷۰۰۰
۱۹۲۴	»	۷۶۲۰۰۰

اون سنه ظرفنده، نفوس يوزده اون آرتديغني حاله بومستله لر ده طلبه نك مقداري يوزده اوجيوز آرتدي .

اون دو قوزنجي عصرک صوکلرندن اعتباراً باشلايان آسريقا يه مهاجرت آيني، مکتبي بوسيتون دکيشدردی : بوسيتوده قاتوليکار اکثرينده در. نويورق، دنيا يک قالا باق يهودي شهري آقنيلر، مختلف عکس العمللر ميدانه کتيردي . ۱ - قانونله بو مهاجرت تحديد ايديلدی .

۱۹۱۴ ده برميليون ايکي يوزيک ايکن ۱۹۲۵ ده يالکيز اوجيوز بيک مهاجر آلتدي .

۲ - قوقلاس فلان جمعيتي تشکيل ايتدي . بونک غايه سي (آمريقاده آمريقا ليردن باشقاسي ياشاتماق) در . يايانچيلر حقنده معارف واسطه سيله تشکيل ده تطبيق ايديليور . يوبابده ياييلاجق

مکالمته واردير مشلر در ؛ اگر ييبانجي برالفبا ايله ديلزي يازمق، ضبط ايتک لازم سه، بر قاچ تعديلات ايله ک موافق کله جک اولان مانچو الفبا و حرفلر يدر ! تحف دکلي !

فنيکله حرفلرينک صوتي قيمت اعتباريله مختلف قوم وملت لره باشقه لاشمه لر يک ايشته يته قبا طاسلاق بر تاريخي ! تاريخ دکلي مناسب بر آد بولاماديم ايچون اويله دييورم .

منورلر ايچون هيچ شبهه سز پک معلوم وبسيط ايشلردن ايسه ده محضا خاطر لره و خاطر مزه تکرار کتيرمک ايچون، مساعده لريله ديه ياييرم که :

کرک نومره وکرک حرفلرک برابر نك

شکلي تکمل رنظام مندره کندي يايامزه بويورم

نتيجه لر هيقا بر بيرک عبرت لرا ياييرم ! لاتين حرفلرله بزمکيلر آراسنده يايانچمز بر قارشيلاشدريمه ده بوراده بحث عموميتي مناسبيله اکسيک بر اقبالن بعض جهتلره تماس اوله جقدرد. بوراده کوزاوکنده بولندريله جق برجهت : يونانيلرک فنيکله حرفلردن کنديلرينه فضله قالانلري، خيلي بر زحمتله صائتلري کوسترتمک حرفلر ياياملري، سامي قوملري قسماً يونانيلرکي طاوارنقه ديشقه، يازي وکله خارجنده بعض چيز کيلر صائت حرفي قيمتي ويرمه سي، توار. نيلرکده انه پکمش بوسامي حرفلر، اشارتلر نقطه لر قويه رق، بونلرک شکللرينه بعض چيز کيلر علاوه ايدرک ياخود بر آرتاشقه شد برارق صوتياتلر ايچون محتاج اولدق لري قيمتلري ويرم ليرد بونلر و شوبله بر قارشيلاشدريراجق، ايشي اولديغني کبي کوره جک اولور ايسه ک، يونانيلر ايله نيلرله يعني (آريا) لر عطف ايديلن دها و ابداع قدرت نك بالجه محيطي حاللر کوزاوکنده بولندريلق شرطيله ديگر حرفلر ده اوله شدريله سي چوق عادلاته بر دوشونوش داوارايش اولور ! چونک يونانيلر، لاتينلر، سيرياني و عربلردن کوک تورکلر و اويغور تورکلرندن، خصوصيله (مانچولر) دن فضله برشي پامش کورنييورلر !

محمد نجيب

ایش پک بویوک .

یورونده بر مکتب وارکه طلبه سنک یوزده سکسانی اولورنده ایالتیجه قونوشمقده در . یته نوپورقده بر محکمه ده اوغلنی ردایدن بر باباء دعواسنی کوردیررکن ، بدرك افاده سی اوغلنه بر تر جان واسطه سیله آکلادیش . واقعا بوحال نادر ایسه ده وقوعه کلدیکی ده اولیورمش . آمریقایه باشقا یردن کلن بابا ، انکلیزجه اوکرده نه مه مش اولیور . چوقده باباسنک لسانی بیلمیور . کلن مهاجرلری آمریقاییلا . شدیرمق آمریقا ایچین اک مهم برایش . بش سنه ظرفنده بونلری تماماً آمریقاییلاشدیریورلر . هم یالکزلسان اوکرتمکله قالمایارق آمریقانجا . سنه حس و حرکت ایتدیرمک صورتیله ده تمثیل ایدیورلر . (لوس آنژلس ده) معارف اداره سی طرفندن تأسیس ایدلش اولان بو یوقیل مهاجرلره مخصوص درس لر کوردم . ژاپونیدان کلش بر مهاجرک اوند طویلاشمش اولان مهاجر قادینلره ، آمریقایی بر معلم خاتم « عمومی شهرکتیخانه سندن ناصل استفاده ایدیله . جکی ، قهرستلر ناصل باقیلاچنی ، کتبخانه دن اوه کتابلرک ناصل استعاره ایدیله بیله جکی » اوکرده دیوردی . باشقا بر یرده مکسیقادن کلش مهاجر قادینلره مخصوص انکلیزجه درس لری کوردم . بونلره انکلیزجه بی آنا مکتبی اصولله اوکرده دیورلدی . دیگر بر یرده شرقی آوروپادان کلش مهاجرلره غزته و جموعه لر حقنده معلومات ویریورلر ؛ هانکیلرینک ادبی ، هانکیلرینک اخلاقه مفار ، الخ اولدقلرینی آکلادیورلردی . بوخصوصه مکتبلر دخی چالیشیور : هر صباح مکتبلرده (یاراغه سلام) مراسمی وار . مکتب قونفره لری ده بویله . یاراغه سلام ایله باشلايور . حرب عمومیدن بری مکتبلرده عسکری تعلیملره اهمیت ویریلمکده در . لکن بوکا اعتراضلر کیتدکجه یوکسه لیور .

دیگر بویوک بر مسئله ده کوی مکتبلری در . بوراده کوی مکتبلری ، مدنی واجتماعی بر میس یوزنلک وظیفه سی کورمکده در . بویوک چیفتلکلر ، و یاقین کویلر اورتاسنه یاییلان مکتبلره ، قامیونلر هر صباح ، چیفتلکلردن و کویلردن چوقق طاشیمقده در . شهرلرک سرعتله بویوسی ده ، مکتبلرک چوغالده یلسنی ایجاب ایتدیرمکده در . مثلاً (لوس آنژلس) ده :

۱۹۲۰ سنه سنده ۵۷۶۰۰۰ نفوس وارکن
۱۹۲۵ سنه سنده ۱,۲۲,۰۰۰
اولشدر .
(دترووات) ده :

۱۹۲۰ سنه سنده ۹۹۳۰۰۰ نفوس وارکن
۱۹۲۵ سنه سنده ۱۲۴۲۰۰۰
اولشدر .

هر شهرده ، مکتبلر مدیری) نامی آلتنده
تک بر مدیر واردر . (ده ترووات) شهری

زده سک ؟

برامیر هجر اینده کول اولرم یانا یانا ،
یک بر مجزوب روحنی ایچمه کی بر دردم .
ایلمه کی یابارکن سوبیلنک بونله ؛
باصافک برلره بنسه قلبی سردم .

کوز یاشمه آچیلدی بولدرکده هر چیچک ،
کوکلمک آتشنده قیزیل کونشدر سوزی .
یلدر بر بکله بورم « کلیم بکله ! » دیرک ،
هر نگرده سو کلیم ، قاجیل کونشدر سوزی .

بر نوع طوفانی کبی میکیلدی کولک بر بونله ؛
خیالک لمانی آکرده بوغدی بر . . .
مسرمدنه قادر « صبر ایمل ! » برسم ده برده ؛
عصبانلر بنلکمی صاردی قیصقاج اژدرلر .

سنی قصفانچ مسرلر بکله بور عاصی روحم ؛
بورقادر بکلمده ده ، سوبله ، زده مقصک . . ؟
فقط ، هجرهات سن کیمسک زده سک ؛ بیلیم بورم
ای عمر مرده بر خطه کورم بکلم سوغ قادیبه ! . . .

خیالده جانمونه عکسکک نوللرینه
بر باشقه سی کیرمه من ، کیرمه من اطلاله بونله . .
کندریمی بار جانلرم ، ایلمره باغلام یینه
عمر مرده ، چونکه ، سنی سوزم بکلم بر آله بونله ! . .
ازمیر : ۶/۴/۲۸
مصطفی شوکت

مکتبلر مدیری کندی شهرنده طلبه مقدارینک
چکن سنه دن اون یدی بیک فضل اولدیفنی بو
سیله بوسنه یدی بوزمعلم داها تقیبن ایتدیکی
آکلادیوردی .
ایشته آمریقانک معارف مسئله لری . شمدی

برده نه صورتله حل ایتمکله اوغراشدقلری کورملم .
آمریقاده تربیه اساسلری (ستاندارژاسیون
توحید) . دوغرو بر قایل وار . بر کره هر
برده (تک مکتب - *Ecole unique*) .
صوکرا (اورتا مکتبلر) خصوصی مکتبلر
نسبه آژدر .

بشله بکرمی یاش آراسنده کی چوققلرک
آنچق یوزده سکزی خصوصی مکتبلره
مداومدر . شهرک بون مکتبلری باشنده
تک بر مدیر وار . بون مکتبلر مجانی .
شرق طرفلرند « دارالفنونلر خصوصی اولوب
تدریس اصولی بهائی . غرب طرفلرند ایسه
دارالفنونلرک چوقی ، رسمی اولوب مجانی در .
(اورتا مکتبلر ، ایسه لر - های سقول) ده ال
ایشلرینه پک مهم موقع ویرییلور . هرافوزلق
ده بر جیک کی ایشلردن باشقا بعضیلرند اوطو
موبیل تعمیرخانه لری بیله کوردم .

قیز اورتا مکتبلرند چاماشیر ، ایسه کی
دیگیش آتیه لری یاشنده بش آتی دلردیگر
ایشلره مخصوص آتیه لره کوردم . حتی برینه
آبریمجه بر آبارغان ربط ایدلش ، قیزلره او
ایشلری درسند بر آوی ترتیب واداره تماماً
عملی بر صورتده کوستریلیور .

چوققلر تالی تحصیلک برنجی دوره سنده ایکی
ویا اوج سنه قالیور . بو مدت ظرفنده بو
مختلف آتیه لره هپسند اوز هفته ستار یایار
هر مکتبه بویله متنوع آتیه لره موجودنی
چوققک هانکی ایسه مستعد اولدیفنی میدانه
چیقاریور وایش طوعاً مسئله سی ، بویله اساسی
برنجربه استاد ایدیور .

آمریقانک حقیقه (دموقراتیک - انامی)
اولان وصنی ، مکتبلرینه مدیوردر . یالکز
فکرهاته آیریلش بر صنف انسان یوق . بکم
اوغرا دیفر زمان (مینه زونا) دارالفنوننده طلبه تک
یوزده دوقسان یدیسی ، خارجهه چالیشارق
اککلرینی فازانیور و تحصیلده دوام ایدیورلدی .
[آیینوش] قولله ژنده ایسه طلبه ایکیشر
آرقاداش اولبور . صرا ایله بری مکتبه ده
درسه دوام ایدرکن اونه کی خارجهه چالیشیور
برینک قازاندیفنی برابر بیورلر . صوکرا بو
چالیشماغه کیدیور ، اونه کی درسله کلور .
یوکسک تحصیل یالکز دارالفنونلره دکلدور .

تالی تحصیل موسسه لرندده بر طاقم [یوکسک
تحصیل قورسلری] آچیلشدر که بورلرده کیجه
لری ، صباح ابرکن ، الخ عالی درس لر
ویریلمکده در . بو قورسلره دوام ایدنلر
دارالفنون رؤسی آلابیلیورلر . بو سیستم
شیمدی پک تعمم ایتشدر . اک محافظه کارلردن
اولان [وبرژی] دارالفنونی پروفیسورلردن
دخی اون قدر مختلف مملکتده بو تدقیقاته

بر ذات بکا : « حادثه قارشیمسند بو بابده
مقاومت ایدمه دک . بر طرفدن چالیشارق
اککلرینی قازانان ، حیات تجر بلرینه مالک
اولان طلبه ، ایسه لر دن دارالفنون کلن طلبه دن
چوق دها اینی چالیشیور » دیبوردی .
بویله برملت ایچنده ایسه انطباق ، ایش طوعاً
فوق العاده مهم در . بون تحصیل مؤسسه لرند
بالخاصه دارالفنونلره کینلر ، ایش طوعاً ده
کینلرینی ارشاد ایدمه جک مهم آداملر بولیور .
بونوک فایرقالرده ، بوسره لرده الخ چالیشان
کینلره دخی بویله مرشدلر وار .

کینلره ایش خصوصنده یول کوسترن
بو مرشدلر ، کینلرک هانکی ایشلرده داها
آبی موفق اولاییله جکی پسقو لوزی [تهست
مح] لر ایله تدقیق ایتکده در . بو تدقیقات
نتیجه لرندن آنورمال چوققلرک تربیه لری
خصوصنده استفاده ایدیور .

تظیفی پسقو لوزی اعتبارلر بریه مسئلر سی
آمریقاده الکزیاده برشی نظر دفته چارپیور :

فقه اعتماد : ربع عصر دن بری آوروپاده فنک
افلاس ایتدیکنندن بحث ایدیلکده در . آمریقاده
بو ذهنندن هیچ اثر یوق . حتی بعضی یرلرده
آمریقاییلرک (تطبیقی فنلر) دن پک فضل شیلر
بکلمه لرینه شاشیلر بیله . چونکه فقه اعتمادلری
طبیعت وماده عاملرینه اولدیفنی قادار معنوی
علملره شاملدر . هرهانکه بر مسئله توضع
ایدیجه بونی اصول داتره سنده تنظیم ایدلش بر
(آنکت) ایله حله شبت ایدن بر ذات چیقویور .
مسئله تک سیلرنی تحقیق ایدیور . بو صورتله
چارلر بولنیور .

[فانالیست قدرجی] ویا [سه پیک متردد]
لرک یأس وفتوری بورلرده مجهول کی .
آمریقانک بزی اک زیاده حیرته دوشورن
وصنی ، کینج وهان دها چوقق اولان برملتک
نظرندده هیچ برشیثک (غیر ممکن) اولامسی در .
(اولاز ، اولاز جهاننده) ذهنیتنده اوللری در .
بوکا دائر مثاللرک چوقدر : بویوک مغازلر ،
صانیش معاملاتنی تکمل ایتدیرمک ایسته نیجه
بونلر (پیتسبورغ) دارالفنوننده بر شعبه تأسیس
ایتدیله . بوشمه آلیم صاتیج پسقو لوزیسی اک
نیجه تفرعانه قدر تحلیل ایدیور .

شیقاغو شهری ، برچوق منتخبلرک انتخاب
صندیفته کلدکلرینی کورونجه ، دارالفنونشک
هلو م سیاسی واجتماعی پروفیسورلری بر آرایه
کلوب معظم بر آنکت ، وتیل منتخبلرله ملا
قاتلر ترتیب ایدوب بونلرک صندیفه نیچون کله .
دکلری آزادیلر . صوکرا دیگر دارالفنونلر
دخی اون قدر مختلف مملکتده بو تدقیقاته

کیریشدیلر . ووطندا ایشلرده ملی شعوری یوکسکتمک
چالیشدیلر بو تدقیقلردن یالکز . هم کتابلر یاییماقله
قائمیه جفته عین زمانده قی بر (مدنیت) علمی
تأسیس ایدره ک بوندن سیاسی واجتماعی ، عملی ،
دستورلر استخراج ایدیله جکته قانمدرلر .

وطندا ایشلرک ، دارالفنونلره درین اعتمادی ده
وارددر . غزته لرده صیق صیق کورورز که آمریقاییلر
دارالفنونلرینه میلیونلره تبرعانه بولمقده در .
بو حال ، دارالفنونلرک فنی وظیفه لرینه آمریقاییلرک
اعتماد وایمان ایتکده اولدیفنی دلالت ایلر .
آمریقاده دارالفنونلر و یوکسک مکتبلر خلقک
احتیاجاییله یاقیندن علاقه دار اولوق و بو احتیاجلره
چارلر بولوق یونی بولشدر . بویوکسک علم
مؤسسه لری ، - هر نه قدر نعمتی آفاده سی بره -
نسیلرندن اوزاق ده اولسه - خلقک هر درلو
احتیاج وایشلری خصوصنده فنی تجرلرده بو -
لوعنی شرف عد ایتکده در .

شیمدی آرتق آمریقاده ، نه اولورسه اولسون
هرهانکی برشی تجر به ایدیلک ایسته نیلر سه ایلمک
اول دارالفنونلره مراجعت ایدیور .

آمریقان قایتالیزمنک اک شایان دقت بر
یکیلکی اولان معظم وقلرک چوق اولوب
بعضاً مؤسسلرینک آیه آکیلیور : رونقلر ،
قارنجهی ، کیوجن هایم ، پرلیسه رکی ، بعضاً
عمومی اسمارله آکیلیور . بو ققلر دارالفنونلره
مهم تبرعلره بولونتلری کیچی آبریمجه مستقل
مؤسسه لری ده وارددر . بونلرک ایدقلری ایشی ، بزم
آوروپاده بش آتی فا کولته لی دارالفنونلر زور یایار .
آمریقانک اک شایان دقت بر جهتی ده تربیه
ایشنده در . هیچ مبالغه سز دنیه ییلر که شوصوک
یکرمی سنده ، تدریساته مکتبه وعلی العموم
تربیه ایشنه دائر اولان هر مسئله ، تطبیق
پسقو لوزی محکمه اورولشدر . هان هیچ بردار -
لفنون یوق که طب ، « حقوق » ، « هندسک فا کو -
لته لری یاشنده تربیه فا کولته سی بولونماسین .
بوتریه فا کولته لرینک اک مشهوری نوپورقه کی
قولومیا دارالفنونشک کی در . بونک آدی [معلملر
قوللری - *Teachers College*] در .
بنم اوغرا دیفمه بورانک درت بیک بش یوز
طلبه سی واردی . بودجه سی اوج میلیون دولار .
شیقاغو ، سته نفورده ، هاروارد ، اوهمو ، قالیفورنیا
مینزوتا ، پنسیلوانیا تربیه فا کولته لرینه ده
اوغرا دم . قولومیا دارالفنونی تربیه فا کولته سی
معظم وپ یکی مساعیه ساحه اولمقده در .
پروفیسور [*Russell*] بوقا کولته بی تأسیس
ایتدیکی زمان طلبه سی آوروپاده کی تربیه فا -
کولته لرند اولدیفنی کیچی آنچق آلتش یدی
کشیدن عیارندی ، وجنورده کی ژان ژاق روصو
انستیتوسنه پک مشاهدی .
قولومیا تربیه فا کولته سی زیارت ایدنیجه

بونک ، اون بش سنه دن بری مدبری بولونقله
مفتخر اولدیم جنوره ژان ژاق روصو تربیه
انستیتوسنه تماماً مشابه اولدیفنی کوردیکم زمان
سویجله قاریشیق برحیرت دویدیفنی ذکر
ایتمکله مساعده بویوریکزن . هندسه جیلر ،
« برینک ضلع لری کیلومتره لرجه اوزون ، دیگرینک
میلی متره کده اولسه » بویله اولان ایکی زاویه
یته بر برینه مشاهدی ؛ دیرلر . قولومیا تربیه
فا کولته سی ؛ ژان ژاق روصو انستیتوسندن
یوزدقه بویوکدر . فقط ایکسینده عین روح ؛
عین غایه وار . و شاشله جق شیدرکه ایکسی ده
عین متنوع استقامتلره ایلرلکده درلر .

عین روحده لر : پروفیسور [*Russell*]
قولومیا تربیه فا کولته سی اولان [معلملر قوللری]
تک باشه کیچیه بورایه پک قیمتی و مختلف
قابلیتی پروفیسورلر آلدی . بونلردن آمریقاده
نفوذلری پک مهم اولان یالکز ایکی ذاقی آلام :
[جون دوئی] ؛ [ادوارد تورندایق] .
[براخاتیست] پروفیسور ؛ عین زمانده
قیمتی بر روحانچی و تربیه چی اولان [جون
دوئی] یی ؛ پروفیسور قلا یارده ؛ فرانسیزجه ده
ترجه ایدیان [*Ecole et l'enfant*] آدی
کتابک مقدمه سنده پک ابی آ کلتمشدر . [۱]

(دوئی) چوقق حرکتی حریتی نظر دفته
طوتان افولوه ی تربیه تک بحق مؤسسی در . یته
بومعلملر قوللری تک پروفیسورلردن اولان (کیلیا
تریق) و دیگر (پروژکت مه تودحیلر) ، دوئی تک
بره نسیلرینی ساحه تطبیقه وضع ایتشدر در . [۲]
(تورندایق) : بیک تربیه اصولی شمسه سی ،
مکتب مساعیه نیجه سی برطاقم (تهست محک)
لرله اولچمکی غایه ایدیش بر ذاتدر . دوئی
وتورندایق برزند تماماً باشقه ساحه لرده
اوغراشمقده درلر . دوئی تک خصوصی مکتبلره ،
متممی درلر . دوئی تک خصوصی مکتبلره ،
تورندایق رسمی مکتبلر مدیرلک برنه تأثیری
اولدی . بویکی بویوک تربیه چینک همتی ایله
(افعوله ی) و (حر) تربیه اصللرینک نتیجه لری
اولچوله بیلدی . (قولینفس) ، بر کتاب بازاق ،
[*An Experiment with a Project Curriculum*]
آمریقان تربیه سنک اک یکی
واک حجاب دقت نقطه لرینی کوستردی .

[۱] بو اثر ؛ معارف وکالتی تألیف و ترجمه
انجمنی ریاستنده بولوندیم زمان طرفدن تور -
کجه منزه ترجمه ایدلش و وکالت طرفندن طبع
ایتدیلمشدر . بکری غروشه در . استانبولده
دولک مطبعه سنده صاتیلیور .

[۲] آمریقاییلر ، جون دوئی به تربیه تک الهی ؛
وکیلیاتر یقه ده اونک پیغمبری ، دیورلر .
ر . م

جنورده زده زدخی ، پروفیسور فلورنوادن صوگرا - موسیو فلاپارد سایه‌سندہ تجربی روحیات ایله یسیقوآنالیز آراسندہ رهبانیت وتضاد کورمه‌دک . حالوکه باشقه مملکتلرده کی معارف و تربیه اصلاًحاجبیری بوبایدہ بویوک مشکلاتہ دوشیدیلر . بزم ژان ژاق روصو انسیتیوسندہ کی طلبہ لریز براییکی ساحده ، عین منبعلردن ایجدیلر وایچیورلر .

تکامل سیری ده عینی . بزم ناصل (تویفر) ایلمک مکتبمزایله (جوچقر نهوی) نامی آلتندہ آنا مکتبمز وارسه ، قولومبیا دارالفنونک (معلملر قوللری) نک دخی (هوراس من سقول) و [لینقوان سقول] ایلمک تجربه مکتبیلری واردر . بزم انسیتیومزک (تربوی استشاره) شعبه سنه معادل، اورانک [مکتب قاینکی] وار . پروفیسور [کیدسون] دخی صوگ زمانلرده معلملر قوللریک [مسلك اخلاقی] مدرسلکنی درعهده ایتمشدر .

جنورده بزم [انترناسیونال فعالیت] من نتیجه‌سندہ [بین‌الملل تربیه بوروسی] تأسیس ایتمک . وباشلانفج بک مکمل .

[معلملر قوللری] ایلمک ایسه [بین‌الملل انسیتیو] حی وار . خلاصه کرک اوراده ، کرک بژده تربیه وادسندہ یکی یکی فعالیتلر واردر . فقط بزمکی - کمیتجه اونلر یتمشک ایچون - یوز ایله ضرب ایتمک لازمدر . معلملر قوللردن باشقه آمریقاده یکریمی تربیه فاکولته‌سی ده موجوددر . بونلر مکتب مدیرلری؛ متخصص معلملر ، مکتب مأمورلری یتمشدر مکده درلر . حکومات متخده نک جوغونک آیریجه تربوی تجربلره مخصوص [بور] لری دخی وار . [ده زرووات] بوروسندہ یکریمی بش ، [روچستر] ک کنده دوقوزمتخصص چالیشیورلر .

بونون مکتبیلر ؛ تربیه واداره و تدریس خصوصیلرنده [تطبیقی روحیات] ی اساس اییدیورلر .

مکتب پروگراملری ؛ [اوپر قتیف] معطالری اساس اییدنلرک ساده لشدیرمک ایچون بک درین برتایل وجهد وار . ناستلر ایچون ده بک چوق اواغرشیمورلر . مکتبیلرک هر درلو فعالیتندہ یسیقوللری به بو درجه اهمیت ویرمک یب یکی برشی ؛ و افعا بوبایدہ آمریکا ؛ یوله ؛ آوروپادن اول چیقعادی . فقط آمریقالیلر ؛ دیو آدمی ایله یورودیلر و بورورلر .

۳ - تربیت - تحلیله

آمریقاده ناستلر ایچون اوقدر چالیشیلورک بعضیلری بوکا باقوب آمریکانک یسیقوللری به کتیردیکی یکانه یاردیم (تستجیلک) دیلمک ایسته .

یورلر . فقط بودوغرو دکلدلر . اونوتیمه لم که ته سترلری اورته به ایلمک آنان آمریکا دکلدلر . فی الحقیقه ابتدائی برتشتب ، بر فکر [که تل] طرفندن اوکه سورولمش ایسه ده ذکا اولچوسندہ ایسه یارایان ۱۹۰۸ ده فراسنده [بنه] [و سیمون] طرفندن یاپیلان تستلر در . آمریقاده تستلر ؛ بویوک موفقیت قازاندی . بنه تستنی کولمان ؛ ایرفس کبی وبلمکه برآز تعلیل ایله ییکلرجه انسانلر اوزرندہ تطبیق ایتمیلر . شایان دقتدرکه بنه تستندہ یاپیلان تعلیلات بک جزیدر . بونک ایچوندرکه فرانز یسیقولوخی [دای] صفتیلر توصیف ایتمیلر . آمریکا ، [شترن] طرفندن تکلیف ایملان (*Quotient intellectuel*) اساسی قبول ایتمکده در . که وجووجودک سنه اعتباریلر اولان حقیقی یاشنی ذکا باشله تقسیم ایتمک دیلمکدر . خارج قسمت [واحد] اولورسه جوووجودک ذکاسی نورمال واحندن آشاخی اولورسه [کری] ؛ واحندن یوقاری اولورسه [ایلی] در .

آمریکا ؛ تست اصولی ؛ اک واسع مقیاسده عمومی حربه کیردیکی زمان طویلادیقی عسکرلر اوستندہ تطبیق ایتمی بوخاندہ ایله یسیقوللری نک مدافعه ملییه ایتمدیکی خدمت ؛ دنیله ییلرکه تطبیقی روحیات نارینخک اک مهم فصلی در . برقاچ هفته ایچنده ؛ آمریکا روحیاتیلری ؛ برمیایون سکیز یوز بیک عسکرک اوردوده اک ایلی نه کبی خدمتلرده استعدادلری کوستره بیلرکجکی تدقیق ایتمیلر . بویاکنجی تست دوره سیدر . اوچنجی تست دوره بی ده [بیلکی تستی] در . بونوع تست حقتده [بنه] نکده - وانه ایله چالیشدیقی زمان - فکری واردی . بنه ؛ املا حساب قرائت و بازی ایچون تستلر اوکه سورمشدی .

بونون آمریقاده یازی ، املا ، حساب ، رسم تحریر ، تاریخ ، جوغرافیا ، لاینجیه ، آلمانیجه فرانسیزجه درسیلری ایچون تستلر واردر . بوخصوصده آیرس ، قورتیس ، تورنداق بک مشهوردرلر .

آمریقاده فلان تربیه سیستمک ، فلان اصول تدریسک ، فلان پروگرامک فائده و محدودلری صرف نظری برشکده مناقشه ایلمز بیلر . . .

آمریکانک ذهنیتنه کوره اوتندن بری مناقشه ایلمه کلکده وحل ایلمکدن اوزقنده بولونان اساسلر حقتده ، مناقشه دن زیاده ، حادثلر طویلادیق ده فایدیلر . روحیاتیلر معارف منشیلری ، وضعیت حاضرده بی تثبته مراقفی ایستاتیکجیلر سنه دن سنه به آرتقمده در . مکتب اداره لری ده بونوع تحریر نتیجه لری به بویوک اهمیت ویرمکده درلر . پرفیسور قوللینفس ، درت سنه مدله کوی

مکتبیلرنده تجربه لردہ بولورق مختلف درسلمر عائد تستلرک قیمتتی میدانه چیقاردی .

[وینتقا] سیستمی دنیلن تدریس اصولی نتیجه لری حقتده ده دائماً بونوع تستلر دراجعت ایلمکده در .

دیگر بونوع تستده دارالفنونلرک منتظماً دراجعت ابتدیی تستلر در : دارالفنون کیرمک ایستہ بن طلبه بک چوق . بونلری بونوع تست ایله سچیلورلر . دارالفنونک کیردکدن صوکراده بزم آوروپا دارالفنونلری امتحانلری طرزندہ امتحان یامایوب بر نوع ترفیع صنف تستلری تطبیق اییدیورلر . مثلاً فلسفه خوجاسی ، اوستمره عائد درسی حقتده آلتش قادر سوال یابیوز . هرطلبه بر ساعت ظرفنده بو آلتش سؤالک هبسته آیری آیری جواب ویریور . آوروپا سیستمی کبی سؤالر ، پناقور شکندہ بر قاج دانه دن عبارت دکل .

مبستر پرمه سی ، داهاییلری کیده رک تستلرک جوابلری دوغرو اولوب اولمادیقی کوستره جک بر ما کده بیلر ایجاد ایتمدی . اوصورتلرکه طلبه نک درت بش تهسته ویردیکی جوابلر دوغرو ایسه ما کده نک ایچندن برشکر چیقور . بن بوما کده اوستنه ایچو دوشوندم . دونک خوجاسی ، کندی ایچین ایکی مهم وظیفه چیزمشدی : تقریر ، درسه قالدیروب صورما . بونون تقریری ؛ [تلسز] یابییلر . سوال تهست صورمغی ده بو ما کده . . .

بناء علیه شونی چوق آبی آکلامالی زکه اسکی تربیه اصولنک اک اهمیتلی کوردیکی بو ایکی اساسی ؛ آرتق ما کده لری بیلر یابییلر . حالوکه معلمک شخصیتی بک باشقادر . او ؛ ما کده لریک یامایاجی شیئی یایمق مجبوریتندہ در بونونکی معلمک ایشی ، [تقریر] و [درسه قالدیروب صورما] دن عبارت دکلدلر . تستلری و ما کده لری تجیل ایلمه ؛ اگرچه معلمه ؛ آنجی کندی شخصیتنک یایا بیلرکجکی شیلری چیقارمقده یاردم اییدیورلر سه . . .

برانسانک هانکی ایشهاهلیتی اولدیقی میدانه چیقارمق ایچین قوللانیلان تستلر ده ؛ آمریقاده بک چوق قوللانیلمقده در . مینه زوتا دارالقنو . شندکی تکنیک ایشلر تستلریله ؛ [سی شور] دارالبایمندہ موسیقی ایچین قوللانیلان تستلر بالخاصه ذکره شایاندلر .

نهایت شونی ده ذکر ایلمه که صوگ زمانلرده نسانک سچی و اخلاقی میدانه چیقاراق ؛ تستلر ترتیب ایتمک ایچین ده بک چوق اوغرا . شیلقمده در . بلکه اک شایان حیرت نتیجه لری بوسوگ تستلر ده کوره جکیز . بوباید [قولفرث]

تربیه اید حیات

بونون تربیه ایله حیات آراسندہ برینک واسطه ، اونکینک ده غایه اولماسندن باشقا بر فرق یوق . بناء علیه تربیه ده حیاتی اولدیگی کبی کورمه مک ، حیاتی اهل ایتمک یا کیش بولر کیتمکدر . حیات ناصل اوکره نیلیر ؟ آنجاق یاشانقله ، فقط کوزی آجیق یاشانقله . یاشانماسی لازمکن حیاتی یاشارکن ناصل یاشا . دیغمزی ، داهاییلی یاشامامز لازمکدیکی وجه ایله یاشامامزی بیلمز سه تربیه ایله حیات آراسندہ کی نسبتی بوزمش ، تربیه دن ده مطلوب اولان نتیجه یی الیه ایدمه مش اولورز .

حیات ثبیت *végéter* ایتمک دکلدلر . یعنی یالکیز تحت الشعورله ، سوق طبیعی ایله حرکت ایدمک یاشامق دکلدلر . حیات طبیعی اجتماعی محیطلرک اعداد ابتدیکلری هر شیلله تماس ایدمک اونلرک بر جوغنه انطباق ، بمضیلرندن اجتناب ایتمک صورتیلر یاشانیر ؛ حیات ، نوعاً ارادی بر یاشایش در .

جوووجود یتمشدر مکده کی طرزلر مزه باقاندلر یاورلر مزه ، بر یانچوان قاداده شعورلو بر اهتام کوستره مدیکمزی سوبله سل بری در . جوووجودلر اوزرندہ اونلر ایچین فائده لی تأثیرلر من اولمازسه ، اورتاده هیچ بر تربیه یوق در ؛ جوووجودلر ثبیت اییدیورلر دیلمکدر .

أوت ، ثبیت اییدیورلر ، واقعا حیات اونلری کندیته آداتسه ایتمک چالیشیور ؛ ازیور ، بوزیور ، خشونت کوستریور بعضاً حیات موفق اولیور ، کندیته لازم کلن عنصری یامش بولنیور ؛ بعضاً جوووجودلرک خشونتلریته دایانامیارق اونکله علاقه سی کسیر ، فقط جوق دقمه حیات ، کندی بی بیلر دکیشیدرن عضولر آلت اولق فلاکتنه اوغرایور .

مادامک حیات یاشانقله اوکره نیلیر ومادامک بو یاشامانک شعورلو اولماسی لازمدر ، اوحالده مکتبیلر ده یالکیز باصفا قالب تدریس رینه اصل

[وقوده] طرقلردن جالب دقت اثرلر بایلیدی بیلر . قولومبیا دارالفنونی معلملر قوللرندده اینجه تدقیقلر ده بولنقمده در . آمریکا روحیا تجیلر بک تجربی بعضیلرینه هره قادر تحف کوروورسه کوروولسون بوکا نظریات اعتباریلر اغراض ایلملر . «جوق ناموسلو» «وجدانسز» الخ کی سوزلر هر زمان سوبله نمکده در . بونی بک اغلا آکلاپورز . نه بونی اوپر قتیف بر صورنده تثبیت ایدمه یلم . حرارت - ضیا -

حیاتی اقله ایتمک چالیشمق ضروری اولمازی ؟ روم ایلمه ایکن دمیر بولنک ایکی طرفنده کی روم کولرنده اک شاشاناقانی زالر مکتبیدی . او وقت «آه! بژده ده بوبله مکتبیلر اولسه!» دیبه تمیلر ده بولنوردق . بونون ظن ایدرم اونلری کورمه نیلر من بیللمعظم مکتب یالری تحیل اییدیورلر . حالوکه حیات ، طلقا درت دیوار آراسندہ کچیرلر ؛ حتی حیات درت دیوار آراسنه هیچ بروقت قصر ایدیلر . درت دیوار آراسندہ کچیر یان حیات آنجی (اوپورر حیات) (*Vie sédentaire*) مأمور حیاتی در . اونک ایچین اونوقراسی دورندن قورتولدیغیز حالده مأمورلق مفکوره سندن قورتولامیورز . حتی بر نوع مأمورلره بکیزده ییکی ایچین درک یحیارت بولنه آتیلیورز . استحصالی قیط بر مملکتده ادخالات اشیاسنک بر متوطلفندن باشقا بر شی اولمایان تجارتده ، حاصه بزم ایچین ، حیات دکلدلر .

یغیا حیات ندر ؟ اگر بو ، یالکر عضو نقطه نظر دن تعریف ایلمک لازم کلسه ییدی ، قاورانامی بک قولای اولدیگی ایچین ، بک ایی تعریف ده قابل اولوردی ؛ فقط حیات دیلمکله اوقادار مضل وکریفت برشی قصد اییدیورکله اون بر قاج سطر ایچنده تعریف ایتمک هان هان امکانیزدر ؛ چونکه بزم دیلمکمز حیات شعورک فرق ایتمدیکی ، دوییدی حیات در . بوحیات نروده در ؛ هر برده در ، هر طرفه جاری در ، زه غلبه ایدن بونون قولر ، بژی غالب کتیرهن بونون قدرتلر حیات در . بژه غلبه ایدن انتصادی ، علمی ، مدنی حیات دره بر غالب کتیرهن ملی مفکوره یی حیات در . بو ایکی حیاتی بر قوت یایمق ، هرایی حیاتی غلبه مزه آلت اتخاذ ایتمک لازم . ایشته مکتبیلر ده سارده دکل - اوکره نیلمه سی ، یاشانامیاسی لازم کلن حیات بو حیات در . بو حیاتی ده آنجی اطرافزه باققله ، اطرافزه کچن شیلری استنبصار ایتمکله کوروب تعیین ایدمیلر . کورمکده ، کوره بیللمکده برایش در . بزا کثرتله باقار ، کور اولماسایدق . شیمدی به قادر جوق شیلری جوق ایی کورومش وکچیکدی کمز بر

ارتفاع - ثقات - صوت کبی شیلر ده ایلمک اول اولچولر من صانیلیوردی . حاصلی آمریقاده [ر جوق مسئله یی] واردرکه تماماً تطبیقی یسیقوللری اوزرینه دایانیر . بومهم مسئله یی بک بویوک اهمیتله صاریلشدر .

جنوره دارالفنونی تربیه مدرسی وژان ژاق روصو انسیتیونی مدیری

بیره بوزده

جوق شیلری داهاول بولنه قویمش اولوردق . دیلمک کورمک دخی بر صنعت در . بر صنعت کبی اوکره نیلیر . تربیه جیلرک وظیفه سی کورک کوردیکی کوسترمک ، کوستریلنک قبولی ، هضمی تأمین ایچین اصول ایله حرکت ایتمک در . بونک ایچین ایلمک یورداملر *Tatonnements* موفقیتیز لیکره چارپا بیللیر ؛ بونون مأموس اولاملی در . مه نودده کی نقصانلر منی تماملایا چالیشمالی ، عجمیلرک منی کیدرمک اوغراشالی بژ . الحاصل حیاتی کورمک ، حیاتی اوکره نک حیانه انطباق ایدمک ، یعنی حیات تربیه یی یایمق ایچین اصل حیاتی یاشامق و یاشانقل لازمدر .

طایفه نامی

ه . . . بحترم شکریه امل خانم افندی (فکرلرک) ۱۷ نجی صایسندہ من «تورکجه نک تدریسی» حقتده کی مقاله می موضوع بحث اییدیور ، «تورکجه نک تدریسی حقتده بیان فکر ایلمدن اول» لاتین حرفلری مسئله نک حلی لزومی اورتایا سوریورلر . فکرلری بوقادار قطعیتله آپوزده ایدن شکریه خانم افندی به بک ناجیز مقاله می وسیله اتخاذ ایلمه دکاردن دولانی تشرکرل ایدرم . فقط مساعده کرلره عرض ایتمک ایسترم که تدریس و تربیه ایشلر بله مشغول اولانلر ، ایجاد و اختراع سربستیسندن استعاده ایدمزلر . بزم معلملر ، المزده بولان آلتلر له ایش کورمک مجبورز . مثلاً بن منحصراً معلم صفتیلر کندی می حرف مسئله سندہ صلاحیتدار عد ایدم . مسئله ده بن دن جوق زیاده صلاحیت صاحی عالم بر ذات چیقارده «افندی ، معلمه ک ، معلم قادر سوبله» درسه ، محبوب اولق موقعنه دوشرم . اونک ایچین مقاله ده حرف مسأله سی هیچ قاریشدرامدم ، قاریشدرامدم . معافیله قاریشدرامدم دیلمکده بر سوبله ییش طرزی در ؛ داهای دوغروسی قاریشدر برق ایسته مدم ، دیلمدم . چونکه بن ، حرف مسئله سیله ، لسان تدریس مسأله سنک بوسبتون بربرندن آیری شیلر اولدیفته قائم . بونونکی حرفلرله تورکجه یی اوکره نکمه موفق اولمایان معلمک لاتین حرفلریله داهای قولای ، داهای چابوق ، حتی داهای اوکره ته جکبه هیچ بر دلیل کوستریلر من .

شکریه امل خانم افندی ، بنی صوگ سوزی سوبله مدمش ، باخود سوبله مکده جسارت ایدمه . من اولمقه اتمام بویورماسینلر . او مقاله ، هینچ بر ادعا در میان ایتمیور ، ساده جه خادشه لری تثبیت ایلمه یوردی . درین حرمتلری قبول ایدمک واقع اولان تصدیمی ده عقو بیورسونلر .

ک . ه

نیمه‌لر

بو نیشده لر شوکت ثریا
بک انجاق اولمشدر:

۱

حسرت

یاغمورلی بر کیمجه :

لامبام سونمك اوزره ایدی. کیرلی ایشیقلری
صارارم شدی. قابومك کسک کسک چالندیقنی
دویدم. نیم چله غزلنی تولدیرن کیمدی عجباً ؟

★

اوزون برحسرتن صوکرنا ناصل بر فراغت
ایله با کا کلدک ؟ یا ، او باقلر نده قورویان
ایکی داملا یاش نهدر ؟

فرقنده دکل : دیمک لامبا سوندی. فقط ؛
سن قلبمه تکرار ایشیق ویردکن صوکرنا...
کیمجه نك، یاغمورک، فیرطینا نك ، قارا کلفک
چیلغین قایناسنده صاچلرینک صاری رنگنی،
نننک پنبه لکنی ، قالچالرینک نازی حواللکی
سجه میورم . فقط کوزلرینک سونمز آله ولری
اونودیورمیسک ؟

— باشمی مینی مینی قلبنک اوستنه قویاجم.
قولرم کاه بلنه دولانیرکن ، کاه صاچلری
خیر یالارکن باکا بر نیننی سوبله !

آرتیق ، ایلیق محبتنک افسانه لی کوزه لکی
ایچنده مطرد سسلری ؛ فیرطینا نك آزعین
اوغولتورلری دیکله میه حکم . کوزلرم قاپانیر
کن ، قومورلرک جنت قاپاننده کون دوغارکن
اوقودقلری نشیده لری ترم ایت !

حیات

کندیمه صوردم : حیات نهدر ؟

بو دوشونه دوغولریمی صارصدیقنی زمان
مفکرمه بوش بر قارا کلفده سالاندی .

کوزلرک باغنی چوزدم : قارشیمده جوشغون
بر قاینادن دستیسنی دولدوران کویلو بر قیز
دور یوردی . بولوحه لی آله وودن دومانلر
اوزندی . صوکرنا ، دیشلری چورومش ،
کوزلری اویوق ، جیپلاق وچیرکن ، وحشی
و آج بر انسان سوروسی اطرافنی آلدی .
تکرار کوزلری قاپادم . شیمدی بوسه سی
دوداقلری یاقان ، صیجاق نفسلری شهوتی بر
قادی نك کوکسته کومولشدم .

رؤیای رنگسز بر خیال قابلادی .

تیرمدم . بو باغیران کیم ؟ نه بوغوق سس :
باشامقیمی ایسته یورسک ، آل سکا ! سومک
وسونلکیمی ایسته یورسک ، آل سکا . هیچ ،

سوق طبیعی وزکا

فقط ، ذکاتک اوکره نهدن اوکره ندیکی
شیلر ، ماهیت اعتبارله سوق طبیعی نکلندن
چوق فرقلی اولان شیلردر . وهیت مسئله سی
اطرافنده فیلسوفلر آراسنده حادث اولان
اسکی منازعه لری بوراده یکیدن جانلاندیراجق
دیکلر . هرکک جبلی میلانلر حقتنده اتحاد
ایتدیکي نقطه به اشارت ایتکلر اکتفا ایدهرک
دیلم که : یه کی دوغان بر جوحوغ ؛ بر حیوانک
آصلا آکلایامیاجنی شیلری ؛ دوغدینی آنده آکلر .
دینق و ذکاتک ده سوق طبیعی کی اصلاً وهی بر قوه
ارینه اولدینق قید ایدلم . فقط بو وهی ذکا
هر نه قادر بر نوع «طانییش» قدرتی ایسه ده
معین هیچ بر شیشی طانیاماز . یه کی دوغان بر
چوجوق ایلک دفعه آتشنک همه سی آرادینق
وبو صورته هیچ کورمه دیک بر شیشی حقتنده
شبه سز شعورسز بر حالد . بر نوع طانییش
قدرتی اظهار ایتدیکي زمان محقق دیله جک که
بو قدرت ذکا دکل ، سوق طبیعی ؛ معین بر
شیشی طانییق تمایل فطری سی در . ذکا ؛ هیچ
بیر ماده حقتنده وهی بر «طانییش» قدرتی احتوا
ایتمه ز . بونکله برابر ؛ فطره هیچ بر شیشی
طانیامش اولسایدی ؛ وهی هیچ بر قابلیتکده
اولماسی لازم که لیردی . او حالد هیچ بیر
شی طانیامان ذکا ؛ هانکی شیلری طانیایلیر ؟
ایشانک یانی باشنده ؛ اونلرک علاقه و مناسبتلری
واردر . یه کی دوغان بر جوجوق ذکی اولماسنه
رغم ؛ دوغدینق آنده هیچ بر موجود طانیاماز .
دینق کبی اونک خواصنی ده طانیاماز ؛ بر موجود
بیر وصف ؛ بیر شیشه بیر اسم ورلدیکی کون ؛
چوجوق اونک نهدیمک اولدینق درحال آکلایا
جقدر . مسندک مسند الیه اولان مناسبتلرینه
چوجوق طبیعتاً نفوذ ایدیور . لسانک صراحتاً
آکلانامادینق فعللری اولمایان ابتدائی لهجه لره
اولدینق کبی . بر فعلک ارائه ایتدیکي مناسبتلری ؛
ذهن درحال قاورایا بیلیر . کرک واضعاً
و کرکسه ضمناً افاده ایدلش اولسون ؛ فاعلی

سو کیلی یه

کون باطدی .
طبیعت ، دونوق بر سبسه بوروندی .

صوردم :

— ساکا سرزنشه حقم بوقی ؟

کوزلری قیریدی . کولدی . بلور سیمی
آقشام سکونه یاییلدی :

— هر باقیش کورمک دکلدرکه .

جواب ویرمه دم . یالکنز اون دیکلرک
ایسته یورم .

★

کیمجه ، کوزلرک اوکته سیاه بر پرده آصدی .
نه کندیمی ، نده سو کیلی کی کوره بیلوردم .
فقط روح ، روحیه قایلانمشدی .

★

پورودک .

بولار ، لکسز بر شریک کبی اوزان یوردی .
ألینی دوداقلریمه کوتورمک ایسته دم ؛
چکدی .

بیلدیزلر ، سودکون باقیشلرله کولایلر .

★

— بخ نه ایچین عشق کزدایی درینلکنه
آتدک ؟ بونی کیم دیله دی ؟ شیمدی هم سندن
اوزا فلاشمق . هم ساکا یافلاشمق ایسته یورم !
فقط بوتون قوتلرم مجرد برهیچلکه دوشمدر !
بو نه قدرتی عجز در ، که حاله شیطان دکل ،
الله بیله کولیور !

۲

جیبی

بدینلک زمانلر مده قلمی قارا کلق بر بوشلک

مقدم اولان ساحله تفکریمز داخل اولمش
بولنور . بوملاحظه ببناء درکه : سوق طبیعی
و ذکا آراسنده آتیده کی داها اسامی فرقی
تبیئت ایتش اولورز :

ذکا ؛ وهی «طانییش» قدرتی ساحه سنده
شکلری ؛ سوق طبیعی ایسه ماده لری بولوندر .
ماده و شکلرک منحصراً « طانییش » طرزلری
ایضاح ایدن بو ایکنجی نقطه نظرندن ده
حیاتی ادامه ایدن قدرتک محدود و دوامسز
بیر جوهر اصلی اولدینق بو جوهر اصلی
داخلنده بکدیگریته متقابلاً اجرای تأثیر

ایدهرک امتزاج ایدن ؛ بدایه فرقلی وحی
مقبایلن ایکی « طانییش » طرزنک بولوندینق
کورولور . سوق طبیعی ؛ معین اشیایه مادیتلری
ایچنده درحال و دوغورودن دوغوریه تماس ایدر .
و « ایشته او ؛ پودر » دیر . ذکا ایسه معین
هیچ بیر شیشه تماس ایدم . او بیر شیشی
دیگر برشیله ؛ مقداری مقدارله ؛ شکلری
شکلرله مقایسه ایدر و بو صورته هر هانکی
بیر قضیه نك صغرا و کبرادن عبارت اولان
مقدماتی ایدهرکدن صوکرنا نتیجه چیقارمایا
خلاصه ، اکتساب ایتدیکي معلوماتله
مجهولاتی کشف ایتکه جابالار . بیرنجی حالد
وقولر چوق و مبذول و فقط معین اشیایه
منحصر قالیر . ایکنجی سنده ایسه ماده اولادن
نصور اولدینق وهیچ بر شیشی احتوا ایتدیکي
ایچین «طانییش» ساحه سنده کی اشیایه محدوددر .

ابتداءً مترج بر حالد بولان بوانی قابل توسع
وانکشاف ایدهرک بیلیمک ایچین بکدیگریندن
آیریلایه مجبور اولمش وهی بیری کندی جهته
دوغری ؛ طبیعتده بولوندینقلمی موجو .
دیتارک حیاتی ادامه ایتک مقصدله نسبت
آرامغه داغیلارک اکت نهایت سوق طبیعی و ذکا
منجر اولمشدر . افعال اعتبارله دکل ؛ افکار
وهیه نقطه نظرندن سوق طبیعی و ذکا احتوا
ایتدیکي بو متباین ایکی « طانییش » طرزنک
تعریفی بوندن عبارتدرکه : بوحالنده افکار ایله
افمالک نك وعینی بر قوتک ایکی شکلی اولدینق
کورمک و بو ایکنجی تعریفک بیرنجینک یه کی
شکلندن باشقه بیرشی اولدینق آکلامق زور بیر
ایش ده کیلدر .

ا کر سوق طبیعی ؛ فطری و عضوی بیر آلتی
استعمال ایدهرک مکمل بیر قدرت ایسه ؛ افکار
وهیه سی شبه سز شعوری احتوا ایتمز . وقو .
لالاندینق آلت و ماده لر اونک معلومات وهیه سی
داخلنده بولونور . بونقظه نظرندنده ؛ سوق طبیعی ؛
بیر شیشک « وهی طانییش » قدرتی در .
ذکا ایسه ، غیر عضوی و صنعی آلتلر اعمال
ایتمک قدرتیدر . ا کر طبیعت ؛ ذکا کی استعمال

مسندی و فعلی اولان بیرجه نك دلالت ایتدیکي
شیشک معادل علاقه لری ؛ قصد ایله مقصود
واسباب ایله حادثات آراسنده کی مناسبتلری
ذکا ؛ مقایسه و ادراک ایدهرک . متنوع
و مختلف اولان بو مناسبتلر ، ذکا ک معلومات
وهیه سی داخلنده میدر ؟

وهیه نك «طانییش» ساحه سی داخلنده اک
اوقاق و بسیط مناسبتلرک بولوندینق و یاونلرک
داها شمولی و عمومی مناسبتلرله قابل تحویل
اولوب اولمادینق آرامق منطق علاماسنه عائد
بیر ایشدر .
ذکا نك صورته ماهیتی تدقیق و تحایل
ایدیلرسه ایدیلرین بیر ویا بیرقاج عمومی پلان
داخلنده شیب ایدیلرک و اکت نهایت ده نیله جک که :
ذکا ؛ افکار وهیه صاچی در . چونکه او ؛
اونلری طبیعی بر طرزده استعمال ایدیور .
سوق طبیعی و ذکا نك هر ایکسیده افکار
وهیه مالکیتلری نقطه نظرندن تدقیق ایدیلرکی
زمان ؛ برنجیسنده ایشیانک ایکنجیسنده مناسبتلرک
وهی «طانییش» ساحه لری داخلنده بولندقلری
کورولور .

فیلسوفلر ماده ایله شکلی بکدیگریندن
تفریق ایدیورلر و دییورلرک : مشاهد قوتلرک
خام بر حالد ضبط ایتدیکي ماده ؛ شکل ایسه
بوماده لک بر آرایا کلدک ، حصوله کتیردیکي
منتظم تناسبلردر .

ماده اولادن شکل تصور اولونا بیلیرمی ؟
أومت شبه سز فقط شو شرطلکه : « بو تصور »
ذاتاً طانییش بر موجودی ده کیل ؛ ایدینمش
بر اعتیادی ، بیر حالد فضل بر غایه ی ؛ معین
بیر استقامتی تعقیب ایتسین . بونقده رده ؛ ماده
اولادن بر شکک تصور اولونماسی ؛ دقتک
اوشکل دوغرو بیر نوع جهدی نتیجه میدر .
کندیسته بیر کسر یازدیربلاق بر مکتبلی ؛
صورت و مخرجک هانکی عددلردن عبارت
اولدینق بیلیمدن درحال بر چیزکی چیز یور ؛
صورت و مخرج تماماً مجهول اولقله برابر ؛
آرالرنده کی عمومی مناسبتی طانیور . یعنی :
اورتاده موجود اولمایان بر ماده نك شکلی
تصور ایدهرک بیلیر . بویله جه وقولریمزدن

قلبده ایسته کزلاک .

دوغلورلر مده انعکاسلر : حقیقت و خیال !

★

سحر وقتی .

قویون سورولری چاپیرلره داغیلور .

پیکارک بوصون طوعش طاشلرینه اوزاندم .

براق ، صوئوق صویندن قانا ، قانا ایچدم .

صیج غریت

★

وقت کیمجه یاریسی . .

قیزغین بر دیمرجنرک پارچاسنه بکزین آ
شیمدی دوغوبور . ایشیمی بری دکل ، آفتی آیدینلا
نیور . آغاچلرک تپهلر نده صاری چیر کیلر وار .

ایچه بر فیصلتی : روزکار .

ایچه بر نفس : سوکیم .

ایچه بر آهنگ : کیمجه بوجکری .

معارف و کیمیزك مجلهده کی بیاناتی

بودجهلر ملت مجلسندن کچرکن معارف و کیملی نجاتی بک افندی مملکت عرفانی حقیقده بیاناتده بولونیدیلر. نطق فوق العاده اهمیتی اولدییی ایچون حاکمیت ملیه رفیق محترمزدن اقتباساً عیناً نشر ایدیوروز :

محترم افندیلر، هیئت علیه کیزك تدقیق و تصویبینه عرض اولنان ۱۹۲۸ سنه سی معارف بودجه سی حقیقده ایضاحات ویرمه دن اول معارفك وضعیت عمومی سنی و معارف و کالته تحمیل ایدیان وظیفه ك نه صورتله ایفا ایدیلکی هیئت علیه کیزه و ملتیه عرض ایتك ایسترم. افندیلر. بره و سینه ك حال حاضرده کی وضعیتنی بولون قهر عالیله یعنی کیفیت و کیت اعتباریه کوستره. بیلیمك ایچین کچمش سنه لرله مقایسه ایتك مجبوری وادرد. آنجی بو صورتله درک وضعیت و وضوحه عرض ایدیله بیلیر. حضور عالیله ندمه بومقایسه یی یایا. رکن وظیفه ك باطله یقینه، وجدان انشراح ایچنده قانع بولونیورم. نظرلرکرا اوکندن بوحسابات تجلی ایتدیکی زمان جمهوریتك معارف ساحه سنه مملکتی مسعود بر انکشافه مظهر ایتدیکی، ایمراطورلق حکومتلرینك اعماللری تلافی خصوصنده کی غیرتی کوره ك و دیگر جهندن ملتیزك معنوی انکشافی خصوصنده استقباله اهنیه باقارمکن اولاجقدر.

ایلك تخصیل

افندیلر،

ده موقرات اولان هر دولت ایچین اأك اساسلی وظیفه هیچ شبهه یوق که هر وطنداش ایچین لازم ککن اصغری تربیه و معلوماتی تأمین ابله به ك ایلك

ایده کی آلتدن محروم ایتسه بو؛ اونك ایجاب حاله کوره آلتلر بابا بیلیم سی و اونلرک شکارخی ده کیشدره بیلیم سی ایچوندرد. بونك ایچوندرد که ذکاتک اصل وظیفه سی؛ هر هانکی بیر حال و شرط داخلنده مجادله ایتك و مشکلا بدن قورتولق چاره لرینی آرا مقدر.

ذکا؛ که ندیسنه داها مفید اولاق واسطه لری آرار و معین بیر رضیتک معین شرطلری؛ حا. دنلرینی تدقیق و اونلرکدن استخلاص ویا استفاده ایتك چاره لرینی بولور. ذکاتک وهی ماهیتده احتوا ایتدیکی «طانییش» قدرنی؛ اشیا آراسنده کی مناسبلر تأسیس ایتك تمایلندن عبارتدر که بوتایل اشیا آراسنده کی مناسبلری عمومی ماهیتده اوکره تیر. و بوناسبتلر ویرلش بیرقاش کبی ایجاب حاله کوره؛ ذکا طرفندن فعالیتیه خاص بیر طرزده بییلیر. ذکا؛ بیر شی اعمالیه دوعرو توجه ایتدیکی زمان باضروده فعالیتتی

وضعیته بوسورتله توضیح ایتدکدر صورکرا مملکتیزك فداکار و فعال عضولری اولان ایلك مکتب معاملرینك وضعیتنی ده ایضاح ایدیم: ایمراطورلق دورینك دائما اجمال ایتدیکی کنج معلم اوردوسی جمهوریتك تشکندن صورکرا حیات اجتماعیه مزده کی موقع طبیعیتی اخذ ایتش بولمقده در. مجلس عالی کیزك قبول ایتدیکی قانونلرله معاملاک بر مسلک خانه کاش و معاملر مکزك رفاهنه معطوف قرارلرکیز معاملر مکزك معنوی تسادیتی تأمین خصوصنده جمهوریت حکومتك آلدیق تدریسلر سابه سنده درک ایلك مکتب معاملاکی کوسومزی قاردا جاق بر شکله تمضو ایتشدره آرقاداشلر،

بواجرا آتکیزله افتخار ایدیلیرسکیز. تورکیه معارف و کیملی صفتیه حضور عالکیزده و ملت مواجهه سنده جو جوقلر میزی بوجک و کیزده معلم آرقاداشلر یزه اهنیه تودیع ایدیله بیلیمکیز عرض ایدیم.

افندیلر، بومنظره قارشیسنده روحلرکیزده حاصل اولان امید و انشراح سوندورمه مک ایسترم. فقط درعهده ایتدیکم ملت وظیفه سنک بکا امر ایتدیکی بر حقیقته ده حضور عالیله ندمه سوبله مک لز، می دو بویورم.

آرقاداشلر، بومسعود انکشافه رغماً واره جتم هدف اوزاقده در. تحصیل چاغنده بولونوبده اوقو. دامادیمز و کندیلرینی اوقو تدریمی ایچین هرکون یاقارمه آسیلان جو جوقلرک ععددی یوقاریده اوقو تابلیدیکیزی عرض ایتدیکم مقداردن جوق فضله در. جمهوریت حکومتی هرکویده بر معلم بولوندرنجیه قدر بوهدی اوزاق طانییاق و مطلق بوهده واصل اولق ایچین چالیشاقدرد. برکون بوبوک مجلس قارشیسنده هر هانکی بر معارف و کیملی مجبوری تحصیل چاغنده بولنان جو جوقلر مکزک هپسینی اوقو تمقده اولدیغنی و هرکویده مکتب و معلم بولوندیغنی سوبله مک بختیارلقنه قاووشورسه اوزمان جمهوریت، ایلك تحصیلده چیزمش اولدیغنی هدفه وارمش اولاقدر. بن، بوبختیارخافی شیمیدن کوزلرک قارشیسنده کورویورم. اونك مسرتلی و مسعود بختیارخانی مشاهد ایدیورم. یعنی افندیلر،

بوهدی اوزاق کورویورم. چونکه تورک کویاوسی و تورک خانی اوقدر دیریش و اوقدر آیفالامشدر که اونک حیات ایستنه جوجوغنی بر آن اول اوقو تمقدن هیچ بر حکومت هیچ بر معارف و کیملی چاقیناما باقدرد. بو، اوله بر ملت فرضی اولشدر که افرضی ایفا ایتکدن استنکاف قابل اولامیه بقدر. اونك ایمین بوراده تکرار جمهوریتی و اونک فیضیه اوزون مسافه لری یاقین زمانده قطع ایدن ملتیی

و جمهوریتک محترم و عزیز بایسینی و بایلیرینی حرمتله بومات کرسیدندن سلاملار بونی قدسی بروطفه ایفا ایدرجه سنه خشوع ابله تأیید ایلیم.

انقلاب یایان، بر جوق اسکی مؤسسه و عتمه لر دن صیریلیق جهدی کوستره ملتیزی آرزمانده بونایه به ایردیره جک ایلك شرط، مساک معاملاته بجهز معلم تیشدر مکزکدر. آلدیغیز تدبیرله بوبوضعیت تنظیم ایدیلش واعظمی اون سنه انجیده تحصیل چاغنده بولنان تورک جو جوقلری اوقو دا جق معاملر میزی تیشدر مکزک امکاتی احضار ایدلشدر. صیراسی کنج بون تدبیرلری عرض ایدیم.

خکیم، یالکیز ۱۹۲۴ سنه سنه ۲۸۴۶ معلم مکتبی مآذونی معلمه مالک اولان معارف تشکلاتیزك بوسنه ۴۸۵۱ معلم مکتبی مآذونی معلمی بولندیغنی عرض ایتکله درت سنه انجیده قطع ایدیلن مسافینی پیش اطلاع کیزه وضع ایش اولیورم. آرقاداشلر؛ بوشکاده مسلکی معلوماته بجهز معلم مکتبی مآذونی معلملر میزی تیشدیه قاردا اولرده بولنان عناصردن استفاده ایتك و بر آن اول داها فضله معلم قاراق ایچین آلدیغیز تدبیرلری ده ایضاح ایدیم. موجود معلملر مکزک مسلکی معلوماتلری تقویه ایچین (۱۱) یرده قورسلر آجقد. دیگر جهندن ایلك تدریسات بر و غرامتک استهداف ایتدیکی غایه ی استحصال ایچین (۲۴) قورس آجقد. و (۳۱۵۶)

معلمی بوقورسلر ده اوقوتدق. بونلرله آلتزده کی عناصری معاً و مسلکی معلومات قطع نظرندن بجهز ایتدک. دیگر طرفدن ایلك مکتب معاملرینی دائما تقیتش ایدن و اونلر مسلکی حیاطده رهبر اولان ایلك تدریسات مقشکینی بر مسلک مخصوص حالته قلب ایدرک کندیلرینک حقیق بر مرشد اولالری تأمین ایچین بری سیواسده، دیگری آفرده اولق اوزره ایکی ایلك تدریسات مفتشی قورسی آجقد. و (۱۷۷) آرقاداشی ایجاب ایدن شکله بجهز ایتدک بونلری وظیفه لری باشنه کوندر دگدن سورکرا دائما مراقبه ایتدک و اهلیتی، بیلکیمی استادلر مکزک، صیرلر مکزک اثرلری، بونلر رهبر اولاق بر بر شکله تنظیم و طبع ایتدیره درک کوندره درک. مکتبلر میزی نفتیش ایدن تعلیم و تربیه اعضاسیله مقشش عمومیلرک راپورلرینه نظر بو آلدیغیز تدبیرلرک بزی هدفه دوعرو یاقلاشدیردیغنی کوردک. هر هانکی بر جوجوق باباسی، هیئت علیه کیزدن هر هانکی بر آرقاداش ایلك مکتبلر میزی زیارت ایدرسه بو وضعیتی فعلاً ده کورور و تدریسات ساحه سنده اصول اعتباریه حاصل اولان تکاملی مشاهده ایدرلر.

آرقاداشلر،

تخصیلاک کیفیت اعتباریه تکاملی آنجق مشاهدله تأید ایدیلیر. کچن سنه تعلیم و تربیه هیئتیه بایلان والیوم تطبیق ایدلکده بولنان ایلك مکتب بر و غراملرینک تطبیقده کی نتایج مسعوده و عملیه سینی بالقم مشاهده

ایتدی کمیزی ده عرض ایدر و بوراده وظیفه لرینی بوبوک بر ذوق معنوی ایچنده فراغت و فدا کارلقه یایان ایلك مکتب معاملرینی و مقششلری حرمتله یاد ایتکی بر وظیفه عد ایلیم.

ایلك مکتبلره مختص تخصیصاتک و بوکا عائد اولان و برکولرک احتیاجه جواب ویره بیله جک بر حاله افرایغی خصوصنده بوشه طرفنده آلماسی لازم کان جوق اساسلی تدبیرلری هیئت علیه کیزه عرض ایدیله جکمی امید ایدیورم.

معلم مکتبلری

آرقاداشلر،

ایلك مکتب معاملر مکزک ایفا ایتکده اولدیغنی وظیفه یی تمایله اخطا ایدیلیمک ایچین بر آزرده خلق مکتبلر مژدن و خلق قونفراسلر مژدن بحث ایدیم. معاملر مژ کوندوزلری وظیفه لرینی ایفا ایتدکدن صورکرا کیهلری ده اوقومق، یازمق بیلیم بن و تحصیل چاغی کچریش اولان خلک اوقودولماسیله توظیف ایدلشدر. بو خصوص ایچین بودجه مژ ۱۲،۰۰۰ ایراخصیصات وضع اولونش و اداره خصوصیه بودجه لرندن ایسه ۱۰۰،۰۰۰ ایرا خلق مکتبلری تخصیصاتی اولارق تأمین ایدیلشدر. بونلرله ۱۰۰۰ خلق مکتبی آچیلش و بورالرده ۴۵،۰۰۰ کنج جمع ایدیله بیلشدر.

افندیلر،

جمهوریت، تحصیل چاغی کچریش اولان و بر مسلک کیرمش بولنان بو کنجلرک کرک و طنداشلق وظیفه لری خصوصنده کی نقصان معلوماتلری و کرک کیردکاری مسلک ایچین لازم ککن اوقوما، یازما و حساب بیلگیلرینی تأمین مقصدیه آلدیغنی بو تدبیرلرده موقوف اولشدر عد ایدیله بیلیر. کیهجه مکتبتنده اوقو داماد قلم میزی قونفراسلر طوبالایارق وطنی و ملی وظیفه لرینک تاقینه چالیشلش و بو صورتله کنج معلم اردوسی آجدیغنی سفر برلکده اعظمی موفقیت تأمین ایتشدر. کله جک سنه بو خلق درسخانه لرینک توسیمی ایچین تدبیرلر آلمش و بو خصوصده لازم ککن دیره کتیلر معارف امینلر مژه ویرلش و اداره خصوصیه بودجه لری اوکا کوره تنظیم ایتدیرلشدر. بواو کیزده کی سنه طرفنده خلق مکتبلری ایچین آریجه کتا بلر و مجموعله ده نشر ایدمکچیز.

یای مکتبلری

آرقاداشلر،

ایلك مکتب معاملرینک و ایلك مکتبلرک وضعیتلری عرض ایدرک شیه سز خاطره کیزده قالان بر مستهلدن بحث ایتك بجهز دویورم. اوده وقتیه همزک قبللری تأثر انجیده براقان دارالاشاملردر. جمهوریت حکومتی بویتم بوالرینی، بو شهید زاده لره مآری اولان مکتبلری تنظیم ایتشدر. آرتیق نیم آوی قالمش، دارالاشاملر شهر یای مکتبی حالته قلب ایدلش و بوراده اوقوبان و بسلن جوجو-

قلمزك بابالغنی ملت درعهده ایتشدر. دارالاشاملر شهر یای مکتبلری حالته قلب ایدلکدن صورکرا، انجیده کوربوز، زنده و بایاسنک ملت اولدیغنی آکلایان اصیل شهید زاده لرک مقری اولشدر. صوک استانبول سیاحتده بو مکتبلرک بر ایکی دانه سینی زیارت ایدرک تأمین ایدرکم حیاطده بابا و آتیه مالک اولان هیچ بر جوجوق بو قادر شفت و بجهله بوبودیلر.

افندیلر،

آنه شفتنه ملت شفتنک قانق اولدیغنی کورمکدن متول ذوقی حضور عالی کیزده عرض ایدرک شیه زاده لرک و کیمسه سز جوجولر مژ نشته و بحت صاچان نظرلری بر آن قارشیکیزده لاشادیرسه کیز وظیفه مزی نه قادر شفت و غیرنه ایفا ایتدی کمیزی و بونلر باقان آرقاداشلر مکزک نه قادر بوبوک بر بجهله و غیره یاورولری حایه ایتدکلرینی تقدیر بوبورسکیز.

بره و انشراح

افندیلر،

کچن سنه هیئت علیه کیزك قبول بوبوردیغنی بر تخصیصاتله آجیلان (بره و انشراح) تصور ایتدی کمز شکله اغاسیله موظف اولدیغنی ایشی بحق یایمشدر. (۱۹۴) شهید چرجی ورم تشکلسدن قورتاریلشدر. بره و انشراح بوبوک بکونکندن فضله طلبه و معلم قبول ایدیله جک شکله توسیمی ایچین لازم ککن تخصیصات هیئت علیه کیزه تکلیف ایدلشدر. بونک ماوضع اهنه صرف ایدیله جکزه امین اولایلیرسکیز.

معلم مکتبلری

آرقاداشلر،

بوقاریده معلم تشکلاتیزدن بحث ایدمکچمی سوبله شدم، شمدی او وظیفه یی ایفا ایدیورم. معلوم عالی کیزدرک ایلك تحصیلک تعمیمی و معاد رفزک ترقی مسئله سی معلم تیشدر مکزک ایشنه هر بوطدر. اونك ایچین ایلك مکتب معاملرینی و اختصاصه متعلق اولان مسلک معاملاکی ایچین لازم ککن تشکیلاتی هیئت علیه کیزدن رجا ایتش و ایجاب ایدن تخصیصاتی طلب ایلهمشدم. بو تخصیصات ایجاب وجهله صرف اولونش و آچیلماسی لازم ککن مؤسسه لر آجیلارق فعالیتیه کچیلشدر.

افندیلر،

بو مقصدلر ایچین بکا حواله ایتدی کمکیز خصوصاتک نتیجه لرینی عرض ایدیلیمک هیئت علیه کیز قبول ایتدیکی ۱۹۲۷ سنه ی بودجه سنه عطف نظر ایلهمکله ممکندر. بو بودجه به نظر آنا، کوی، اورتا معلم مکتبلرینک در حال کشادی و موسیقی معلم مکتبتیله تربیه بدنیه معلم مکتبک و موجود ایلك معلم مکتبلر مکزک ایفا ایدلشدر. ۱۹۲۳ - ۲۴ سنه سنه معلم مکتبلر مژده ۲۵۲۸ طلبه موجود ایکن ۱۹۲۸

سنة سنده بو مقدار ۵۱۵۱ هـ بالغ اولمشدر .
بو صورتله معلم نامزدی طابه من بر مثلى فضلہ
تراید اتمشدر . عینی بودجه ایله بر مثلى ترایدی
تأمین ایتک ایچین معلم مکتبلر من تنظیم و تکشیف
و معلملر منک درس ساعتلى تدسیق ایدلشدر .
آرقاداشلر ،

بر معلمک برقصه ویا کوبده یا یاچنی فکرلرله
اوقوداجنی چوجققلرله یا یاچنی تأثیر نظر دقتنه
آلیرسه بو ترایدک قیمتی تقدیر بویورولور .
بر طرفندن ده لیلی معلم مکتبلر من یاننده نهاری
معلم مکتبلری آچیلش و دارالشفقه کئی تاریخی
بر موسسه مزدهده آبرجه بر معلم صنفی کشاد
ایندی رلشدر .

بوندن ماعدا آنا ، اورنا معلم مکتبلری
آقره ده آچیلشدر . هر آن نظر تدقیق کزه
آماده اولان بو ایکی مکتب من ایچین بر تک کله
علاوه ایتیه حکم . کوی معلم مکتبلری ده
بری قیصری ده ، دیکری دکزیده اولمق اوزره
آچیلشدر . هر ایکسیده تکامله دوغرو
کیتمکده درلر . موسیقی معلم مکتب منک کوسرتمکده
اولدینی ترقی و او زاده به پیشمکده اولان
کنجلیر منک وضعیتی تقدیرله قید اولنه حق بر
شکله در . تربیه بدنیه معلم مکتب منک ده بری
قبر ، دیکری ارکک اولمق اوزره ایکی اسوه چلی
متخصصک اداره سنده اولارق وظیفه سنی
یا یقمده در . کچن سنه بو مؤسسه دن چیقان
معلملر منک مکتبلر مزده وجوده کتیردکلی
اثرلر شایان شکر اندر . بو مؤسسه منک تکاملنه
و هر ولایت من مرکزنده بر تربیه بدنیه صالونی
کشادینه لازم کلن اهمیت و برلش و ایجاد
ایدن تدبیرلر آلمشدر . موسیقی و تربیه بدنیه تک
بوعصرده ایفا ایتکده اولدینی رول نظر دقتنه
آلیرسه بو مکتبلر و برلش اولدیغمن قیمت
نظرلر کزده تبارز ایلر .

آرقاداشلر ،

هیئت علیه کزک قبوله ایتدیکی یوزده اونلر
قانونی ایله معلم مکتبلر منک بنا و تأسیساتی تنظیم
واکال ایدلشدر . بوقونک نشرندن شیمدی به
قادر ۳،۲۱۰،۰۰۰ سیک لیرا تأمین ایدلش
وبونلرله موجود معلم مکتبلر من تنظیم و درس
لوازماتی تدارک ایدلکله برابر سیواس ، ازمیر ،
آطنه معلم مکتبلر منک یابیونلر علاوه اولنش
آقره (غازی مصطفی کال) بویوک معلم مکتبیه
موسیقی معلم مکتبی بنالربنک انشا آتیه باشلا
نمشدر . او کزده کی سنه تأمین ایده جکمن
وارداته کوره قانوناً یا یعنی درعهده ایتدیکن
مؤسسانک بر قسم انشا آتی ده تأمین اولنه جقدر .
آرقاداشلر ،

بو خصوصاتی عرض ایتدکدن سو گره بر نقطه بی
هیئت علیه کزه ایضاحه کچیلیرم . هیئت علیه کزک

قبول ایتدیکی قانونلرله تدریس و سائلی آبیله شن
و بنا وضعیترلی تنظیم اولونان معلم مکتبلر مزده
طلبه منک هم معلوماتی ، هم مسلك محبت و عشقی چوق
قوتله نمشدر . کنجلیر و کالتک تکلیف ایتدیکی برلرله
هر نه می اولورسه اولسون بویوک برشوق و محبتله
کیدییورلر و شعورلو برشوق و محبتله خواجه اق
وظیفه لرینی ایفا ایدیورلر . کچن سنه وظیفه به تعیین
ایدیلان کنجلیرله وظیفه لر حقیقه کی تحسلیری و بر مشکله
معروض قلوب قالمادق لری نی ضروردم . هپسی مملکتک
هر گوشه سنده اعظمی بر عزم ایله چالیشدق لری
کوسر بر جوابلر و یردیلر . بونون بونلر معلم مکتبلر منک
معنوی حیاشنده ده وجوده کلش اولونان تکاملک
اثرلریدر . معلم مکتبلر منک تدریس جبهه سنده کی بو
قوتلی انکشافله برابر معلم نامزدلر منک روحلر نده کی
هیجان و معنوی و مملکتک قارشی اولان درین صر-
بوطیت و عشق لری هیئت علیه کزه عرض ایده رکن
آبرجه بر ذوق وجدانی دویدیغمن ده علاوه ایلرم .

اورتا مکتبلر و لیسرلر

ایلیک تحصیلده اولدینی کچی اورتا تحصیل
ساحه سنده ده بویوک بر انکشاف کورمکده یز .
۱۹۲۳-۲۴ سنه سنده اوزمان معارف و کالتی
اداره سنده بولونان عسکری لیسرلر طلیبه می
چیقاریلدق دن سو کرا لیسرلر مزده ۲۶۷۷ طلیبه
موجوددی . بوسنه یعنی ۱۹۲۷-۲۸ درس
سنة سنده ایسه بورقم ۷۳۸۶ به بالغ اولمشدر .
شوالده ۱۶۰٪ نسبتنده ، یعنی بر بو چوق
مثلندن فضلہ برتراید واردر .

اورتا مکتبلرله کلنجه ۱۹۲۳-۲۴ سنه سنده
بو مکتبلرک طلیبه موجودی ۲۴۵۵ ایدی . بو
سنه یعنی ۱۹۲۷-۲۸ سنه سنده ایسه ۱۰۵۳۳
اولمشدر . دیک که بوندن درت سنه اولنه نسبة
بو مکتبلر طلیبه می دورت مثلندن فضلہ آتمشدر .
بو فضلله رغماً اورتا مکتب و لیسر تحصیل ایچین
معارف و کالتک دورت سنه اولکی تخصیصاتدن
فضله تخصیصات آلامش ، عینی مقدارله اداره
امور ایدره ک بوضعیتی تأمین چالیشمشدر .
طلیبه درک بوضعیتک تأمین ایچین مکتبلر تکشیف
ایدیلش و معلملر منک درس ساعتلى تنظیم
اولومش و خلاصه : ویریلن یاره سانی می ساتیمه
ماوضع لهنه صرف ایدلشدر .

بورقملر ، هیئت علیه کز نظر نده مملکتده
تحصیل خصوصنده اولان انهما کی اثبات ایده جک
مسعود وثیقهلر در .
آرقاداشلر ،

بو مکتبلری کیفیت اعتبارله ده تکمل ایتدیرمک
ایچین جهد صرف ایتکده یز . مملکتک منور
زمره سنی پیشدره جک اولان بو مکتبلر تدریساتنک
کنجلیر حادته لر اوزر نده دوشونه بیله جک و بو
حادته لر مواجهه سنده ناصیل حرکت ایتک لازم

کله جکنی کندی کندیلرینه تعیین ایده بیله جک
مزیتلر صاحبی اولارق به پیشدرمه می ایچین
تدبیرلر آلدق .

کنجلیر منک اوکلرینه قونولان مسئله لری حل
ایتک ایچین کندیلر نده تحری و تدقیق اشتیاقنک
اویانما می ؛ مکتبده و خارجده حیانتک چشید
چشید حادته لری مواجهه سنده بالذات تصادف
ایده جکاری مسئله لری آلدله ایله به جکاری و سائطله
تحقیق و تجربه به آلیشدر برلما سنه ، کندیلر نده
اوقومق ذوقنک ، تحلیل و تنقید قابلیتک انکشافی
وایسلان تدریساتک تورکیه محوری اطرافنده
جریانی ، عمومی و بشری مسئله لرکده تورکیه بی
ناصیل علاقه دار ایتکده اولدینی حقیقه معین و ثابت
بیلیکلر ایدیمه لرینی ایسته یوزز . خلاصه ، منفعیل
رتدریس اصولی یرینه فعال رتدریس طریزی
اقامه می و شخصی مساعی بی آرتدیران بو اصولک
قبولی و کالتک اک قطعی برتربیه و تدریس هدفیده
مکتبلر منک بونقطه به دوغری کیتمه می ایچین
آلمزدن کلن بونون قدرتی صرف ایتکده یز .

آنحقی ، افندیلر ، بو اعتبارله اوکزه چیقان
بر طاقم مشکلاتده واردر ، برکزه مکتبلر منک
برقیمی بنا و تدریس و سائلی اعتبارله اکاله
محتاجدر . دیکر جهندن داها قوتلی ایسه معلمی
تأمین ایتک ایچین کندیلر منک مادی وضعیترلی
ترقیه ایدره ک حیاتلری تنظیم ایتک مجبوریتنده یز .
تعلیم عناصری تقویه ایچین هرسته آوروپا به
ممکن مرتبه فضلہ طلیبه کوندریورز ؛ تدسیق
ایتکده اولدیغمن اورتا معلم مکتبی یاردیمیه
اورتا و معلم مکتبلر منک عناصر تعلیمیه سنی تربیه
و تقویه به چالشیورز . استانبول دارالفنونک کوندن
کونه داها قوتلی بر طرزده یتیشدره جکی ما -
ذونلربنک معلمک ساحه سنده کی خدمت لری
بکله یوزز .

افندیلر ،

تحصیل درجه لری بر دکلدر . هر هانکی بر
درجه انکشافدن محروم قالیسه ، معارف
حیاشنده فنا تأثیر یارار . اونک ایچین ایلیک ، اورتا
ویوکسک تحصیل بری یرینه چوق مربوطدر .
مضبوط و قوتلی بر صورتده یوکسک تحصیلی اکال
ایده ن آرقاداشلر منک مسلك حیاشنده فضلہ بر
مقدارده موقع آلامدجه لیسر و معلم مکتبلر منک
وضعیتی قوتله تنظیم ایدیلش عد اولونماز . اونک
ایچین یوکسک معنوماتلی معلم به پیشدرمک اوزره
آلدیغمن تدبیرلری تقویه و تربیه ایدیورز .

« مابعدی کله جک نسخه مزده »

مسئول مدیری : احمد حکمت

امتیاز صاحبی : محمد مرهت